NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

SLOVO, ČO UM AJ SRDCE VAŠE POSILNÍ...

Konštantín Filozof: Proglas

2019 | číslo 8
ročník XXIII.

OBSAH ČÍSLA 8/2019

Na prahu 61. akademického roka na UKF ... 3
Rektora UKF navštívila veľvyslankyňa Čile... 4
Katedra translatológie obhájila členstvo v EMT ... 4
Hudobníčky z Čile rozozvučali synagógu ... 5
Medzinárodná vedecká konferencia Labor Socialis 2019 ... 6
Nová bilaterálna dohoda s čínskou univerzitou ... 7
„Očarila ma univerzitná atmosféra“ ... 8
UKF je riešiteľom Horizon 2020... 9
Naša univerzita privítala prvákov po novom ... 10
Prezradili o sebe: doc. PhDr. Rastislav Rosinský, PhD. ... 11
Po týždni aktivít promovali účastníci XXL akadémie ... 12
Nitrianska letná univerzita má 69 nových absolventov ... 14
Promócie majú za sebou aj škôlkari ... 15
Medzinárodná spolupráca s univerzitami v Petrohrade ... 15
Testovanie znalostí v cudzom jazyku ... 16
Mládežníckou delegátkou v OSN je naša študentka ... 17
Medzinárodná letná škola archeológie 2019 na Pustom hrade vo Zvolene ... 18
Letná škola projektu Erasmus+ incluSMe ... 20
Na UKF sa stretli členovia projektu Erasmus+ DIREKT ... 21
Jubilejná rakúsko-slovenská letná škola ... 22
Aktuálne stratégie rozvoja spolupráce s Gruzínskom... 23
Interkultúrny workshop pre zahraničných študentov ... 24
Pretože našim študentom Nitra chutí! ... 26
UKF získala prístup do SketchEngine ... 27
Medzinárodný workshop na Inštitúte slavistiky v Berlíne ... 27
Detská letná akadémia na Ústave romologických štúdií ... 28
Akreditované vzdelávanie v oblasti romológie ... 28
Štafeta festivalu je už na pôde našej univerzity ... 29
Granaslavic 2019 ... 29
Plní si svoj veľký sen – vďaka svojmu talentu aj filmu Hobit ... 30

Tiráž

Náš čas • periodikum Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre • ročník 23 • september 2019 • číslo 8 (149) • vydáva: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 1, 949 74, Nitra • Časopis je zdarma rozširovaný na akademickej pôde • Registrovaný je na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1260/08 • ISSN 1338 – 3272 • IČO vydavateľa - IČO 00 157 716 • Periodicita: 10 čísiel ročne • Náklad: 1 000 ks

Výkonná redaktorka: Mgr. Jana Krajčovičová • redaktorka: Ing. Jana Černáková • technická redaktorka: Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová •
grafická úprava, sadzba a fotografie: Lubo Balko (LB) • Tel.: 037/6408 030 •
e-mail: jkrajcovicova@ukf.sk, jcernakova@ukf.sk, tpalkovicova@ukf.sk, lbalko@ukf.sk

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu zaslaných textov. Články, ich časti a fotografie je možné ďalej používať len so súhlasom redakcie. • Obálka: doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD., s nálezom z archeologického výskumu Pustého hradu (foto: LB)

NA PRAHU 61. AKADEMICKÉHO ROKA NA UKF

Vážené kolegyne, kolegovia, milí študenti, v týchto dňoch si pripomíname 60. výročie založenia Pedagogického inštitútu v Nitre, ktorý vznikol s cieľom zabezpečiť vysokoškolskú prípravu učiteľov základných škôl. Vďaka cieľavedomej práci našich bývalých, ako aj mnohých súčasných zamestnancov sa naša alma mater postupne transformovala na dnešnú Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá je v súčasnosti z hľadiska počtu študentov šiestou najväčšou vysokou školou na Slovensku. Myslím si, že naša dlhoročná tradícia je dobrým východiskom, ale aj záväzkom, aby sme obstáli v dnešnom konkurenčnom prostredí v rámci slovenského, ako aj európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania.

Za najdôležitejšie v oblasti vzdelávania pokladám poctivo a systematicky sa venovať vzdelávaniu a štúdiu. Úlohou učiteľov je vytvoriť adekvátne podmienky a byť kvalitnými sprievodcami študentov v štúdiu a príležitosťou pre študentov je tieto podmienky aktívne zužitkovať a pripraviť sa tak do pracovného života. Študentom odporúčam využiť aj možnosti programu Erasmus+, uchádzať sa o podporu a následne vycestovať za štúdiom alebo na stáž do zahraničia. Do programu Erasmus+ je zapojená aj UKF a vy, študenti, máte dnes jedinečné príležitosti, stačí iba chcieť. Neznámou je budúca akreditácia; nové predpisy síce platia, sú postavené na zdravých európskych odporúčaniach, ale konkrétne pravidlá hry a ich implementácia sa ešte iba tvorí.

Teší nás, že na našej škole rastie podiel zahraničných študentov. Na univerzite ich je celkovo 346, a to najmä z Ukrajiny, Srbska a Ruska. Pozitívne je aj pôsobenie 14 zahraničných lektorov, ktorí zvyšujú kvalitu jazykovej prípravy študentov.

Vo vede a umení musíme byť buď medzinárodne akceptovaní, alebo národne, prípadne lokálne užitoční. Nie je to nová myšlienka, ale „opakovanie je matka múdrosti". Nestačí, ak si my myslíme, že sme svetoví, musia to o nás hovoriť tí mimo nás. Výsledky vedy sú užitočné vtedy, ak sa premietnu do produktov alebo služieb v podobe vyššej kvality alebo nižšej ceny, prípadne zvýšenia životnej úrovne alebo kvality života obyvateľov.

Myslím si, že rezervy máme stále nielen v propagácii štúdia, ale aj v propagácii vedy a úspechov univerzity ako takej. Na rektorátnej úrovni máme šikovných ľudí, ktorí sa celkom úspešne zhostili zámeru skvalitnenia univerzitného časopisu a univerzitného webového sídla. Aj univerzitné propagačné materiály máme komplexnejšie a snáď aj trochu kvalitnejšie. Je to však málo, aktívnejší musíme byť všetci. Ak je niekde niečo dobré, ak sa darí našim študentom, absolventom, učiteľom alebo vedcom, je potrebné, aby o tom vedela široká verejnosť, a to nielen na Chrenovej či v meste Nitra, ale na celom Slovensku aj v zahraničí. Musíme sa lepšie predať, je čo. Škoda, ak nám ujde vlak...

Na záver mi dovoľte osobitne privítať viac ako 1 800 študentov prvých ročníkov bakalárskeho štúdia, ktorí sa rozhodli získať vysokoškolské vzdelanie na našej univerzite. Prajem vám, aby ste sa v našej Nitre – meste mladých - dobre cítili a aby sa naplnili aj vaše predstavy a očakávania aj od študentského života. Študentský parlament našej univerzity organizuje celý rad podujatí, na ktoré vás v ich mene srdečne pozývam. Zaiste sa dostanú k vám pozvania od súborov, združení a inštitúcií, ktoré na našej univerzite propagujú a organizujú kultúrnu, športovú či duchovnú činnosť študentov. Odporúčam vám – nezaváhajte, neoľutujete.

Úplne na záver mi dovoľte zaželať všetkým zamestnancom a študentom našej alma mater, aby sa nám spoločné dielo darilo a aby tento akademický rok, ktorý sa nedávno začal, bol pre nás opäť úspešný.

Libor Vozár, rektor
foto: LB

REKTORA UKF NAVŠTÍVILA VEĽVYSLANKYŇA ČILE

Veľvyslankyňa J. E. Gloria Navarrete Pinto ponúkla pomoc ambasády pri rozvíjaní medzinárodných aktivít UKF v Čile.

veľvyslankyňa sa oboznámila s aktivitami UKF v Čile, ktoré sa úspešne rozvíjajú aj vďaka programu Erasmus. UKF má v súčasnosti podpísanú dohodu o bilaterálnej spolupráci s University of Santiago de Chile a s Universidad Técnica Federico Santa María v oblasti humanitných a prírodných vied.

J. E. Gloria Navarrete Pinto ponúkla pomoc ambasády pri rozvíjaní medzinárodných aktivít UKF v Čile. Jedným z prvých konkrétnych výsledkov medzinárodnej spolupráce medzi Ambasádou Čilskej republiky a UKF – v spolupráci s mestom Nitra – bolo zorganizovanie kultúrneho podujatia vo forme vystúpenia čilského hudobného telesa „Las Cuatro Estaciones“ v nitrianskej synagóge. J. E. Gloria Navarette navrhla možnosť realizovať unikátny koncert čilského sláčikového kvarteta v Nitre počas návštevy prorektorky pre medzinárodné vzťahy Dr. Martiny Pavlíkovej na ambasáde Čile vo Viedni.

Na pracovnom stretnutí s rektorom UKF bola prítomná prorektorka pre medzinárodné vzťahy PhDr. Martina Pavlíková, PhD., a vedúca Oddelenia pre medzinárodné vzťahy Ing. Silvia

Rektora UKF prof. RNDr. Libora Vozára, CSc., dňa 23. septembra navštívila mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Čilskej republiky J. E. Gloria Navarrete. Počas pracovného stretnutia rektor UKF informoval pani veľvyslankyňu o štruktúre univerzity a predstavil históriu našej alma mater a jednotlivé študijné programy. Pani Hrozenská, PhD. Pani veľvyslankyňu sprevádzala kolegyňa z ambasády, radkyňa, pani Ximena Verdugo.

PhDr. Martina Pavlíková, PhD., prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF, foto: LB

Pod značkou European Master‘s in Translation (EMT) sú združené najlepšie univerzitné pracoviská členských a vybraných nečlenských krajín Európskej únie, zabezpečujúce výučbu študijného programu prekladateľstvo (a tlmočníctvo).

Začiatkom júna Katedra translatológie Filozofickej fakulty UKF obhájila svoje členstvo v európskej sieti EMT na ďalšie obdobie a naďalej tak zostáva jedinou na Slovensku (v susednej Českej republike je to iba Karlova univerzita). Pod značkou European Master‘s in Translation

HUDOBNÍČKY Z ČILE ROZOZVUČALI SYNAGÓGU

Prvý deň akademického roka 2019/2020 sa ku koncu niesol v hudobnom duchu. Postarali sa o to štyri talentované Čiľanky, zoskupené v sláčikovom kvartete Las Cuatro Estaciones. V priestoroch nitrianskej synagógy sa predstavili s piesňami populárnych čilských interpretov – Violety Parra a Víctora Jary, ktoré prezentovali v originálnej úprave pre sláčikové kvarteto.

V úvode podujatia sa návštevníkom prihovorila prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF Martina Pavlíková a veľvyslankyňa Čilskej republiky J. E. pani Gloria Navarrete, ktorá vyjadrila radosť zo spoločnej spolupráce a predstavila hlavné aktérky večera. Dvanásť piesní v podaní štyroch inštrumentalistiek Anemi Orth (prvé husle), Montserrat Prieto (druhé husle), Maria Godoy (viola) a Carla Serón (violončelo) si prišlo vypočuť takmer 100 návštevníkov všetkých vekových kategórií.

Koncert, nad ktorým prebrali záštitu rektor UKF prof. Libor Vozár, veľvyslankyňa Čilskej republiky J. E. Gloria Navarrete a primátor mesta Nitra Marek Hattas, bol súčasťou európskeho turné, v rámci ktorého navštívia 7 krajín a prezentujú na ňom album s názvom Violeta – vinič na štyroch strunách. Kvarteto vzniklo v roku 2013 v Santiagu de Chile. Predstavuje kombináciu ženskosti, všestrannej a priereznej hudby, originálnych aranžmánov a interpretáciu sprevádzanú avantgardným predstavením. Práve vďaka nevšednej interpretácii a akustike, ktorú synagóga ponúka, bol koncert jedinečným zážitkom.

Mgr. Tímea Kamenická,
R – Kancelária rektora, foto: LB

KATEDRA TRANSLATOLÓGIE OBHÁJILA ČLENSTVO V EMT

(EMT) sú združené najlepšie univerzitné pracoviská členských a vybraných nečlenských krajín Európskej únie, zabezpečujúce výučbu študijného programu prekladateľstvo (a tlmočníctvo), ktoré prešli prísnym výberom posudzovateľov pod vedením Generálneho riaditeľstva pre preklady Európskej komisie.

Ako nás informovala vedúca Katedry translatológie Mgr. Emília Perez, PhD., výberový proces je postavený na prísnych hodnotiacich kritériách. Tie kladú dôraz najmä na nastavenie študijných programov smerom k budúcemu uplatneniu v prekladateľskej praxi. „Konkrétne sú posudzované údaje o uplatnení absolventov katedry, ako aj vybrané charakteristiky katedry, vďaka ktorým program ponúka prípravu budúcich prekladateľov pre potreby prekladateľského trhu," vysvetľuje. „Hodnotitelia skúmajú vzdelávacie aktivity v prepojení na jednotlivé kľúčové kompetencie, personálne zabezpečenie a potenciál pracoviska s ohľadom na praktické vzdelávanie, ale i výskumné aktivity v oblasti prekladu, kontakt s prekladateľskou praxou a kľúčovými hráčmi na trhu a uznanie aktivít katedry na medzinárodnej úrovni."

Práve v poslednej menovanej oblasti mali na katedre problém vtesnať sa pri vypĺňaní žiadosti do požadovaného rozsahu – vďaka viacerým partnerským zmluvám udržujú živý kontakt s prekladateľskou praxou, pôsobia tu pedagógovia, ktorí sú uznávanými odborníkmi nielen doma, ale aj v zahraničí, pričom mnohí z nich sú taktiež činní v prekladateľskej profesii, čo dokážu ukážkovo využiť na prakticky orientovaných seminároch.

Napriek tomu výsledok istý nebol. „Úprimne, obávali sme sa, ako vo výbere obstojíme, pretože v každom kole pribúdajú viaceré nové žiadosti a každý žiadateľ je po piatich rokoch posudzovaný akoby nanovo," hovorí vedúca Katedry translatológie.

Prvýkrát sa toto pracovisko stalo členom siete EMT a dosiahlo medzinárodné uznanie i prestížne označenie logom EMT v roku 2011. V prísnom výbere nakoniec znovu obstáli aj tentokrát, a to bez vyžiadania ďalších spresnení, vysvetlení a doplňujúcich informácií.

Ako hovorí E. Perez, dostali sa tak medzi osemdesiatku top európskych programov v tomto odbore. Tento fakt je pre ňu i pre pedagógov, absolventov, pracovníkov a študentov Katedry translatológie obrovskou motiváciou. „Čaká nás opäť veľa práce, pretože EMT nie je len otázkou prestíže. Je to záväzok posunúť sa ďalej, posilniť kontakt s predstaviteľmi trhu doma, ale aj v zahraničí, reagovať na zmeny v odvetví a zdokonaľovať ponúkané programy tak, aby sme našich študentov na prekladateľskú profesiu pripravili čo najlepšie," uzatvára.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R – Oddelenie médií

MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA LABOR SOCIALIS 2019

Konferencia priniesla priestor na výmenu skúseností domácich a zahraničných hostí, ktorí si uvedomujú význam meniacej sa spoločnosti a chcú reflektovať na aktuálne zmeny.

V priestoroch Mestského úradu v Nitre sa 26. septembra konal 4. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Labor Socialis s podtitulom „Sociálna práca v súčasnosti – objavovanie rozmanitosti“. Jej cieľom bolo reflektovať aktuálne spoločenské problémy týkajúce sa odboru Sociálna práca. Organizátorom podujatia bola Katedra sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre.

Konferenciu otvorili primátor mesta Nitra Marek Hattas, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja doc. Ing. Milan Belica, PhD., v zastúpení podpredsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja PaedDr. Igora Édera, prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF v Nitre doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD., dekan Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre doc. PhDr. Rastislav Rosinský, PhD., a vedecká garantka konferencie a vedúca Katedry sociálnej práce a sociálnych vied UKF v Nitre prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD.

Hlavnú časť konferencie tvorili príspevky významných zahraničných hostí, z ktorých ako prvý vystúpil prof. Malcolm Payne z Veľkej Británie so zaujímavou prednáškou s názvom Rozmanité potreby, rozmanité identity – sociálna práca v kontexte občianstva. Na konferenciu pricestoval z Holandska ďalší významný hosť Dirk Beekman z Ministerstva sociálnych vecí a zamestnanosti, ktorý sa vo svojom príspevku venoval téme pracovnej mobility. Z University College Lillebaelt z Odense z Dánska prezentujúci Kim Nørbygaard venoval pozornosť rozdielom v kultúrach a sociálnej práci v multikultúrnom kontexte. Hostia z Poľska prof. Dr. Anna Zamkowska a Dr. Mikolaj Olszewski predniesli príspevok o vnímaní postojov spoločnosti k rodinám s dieťaťom s postihnutím. Pani Dominic Viel-Leblanc z Veľvyslanectva Kanady v Rakúsku zaujala príspevkom na tému Propagácie a podpory migrácie mimo veľkých centier. Z Univerzity v Hradci Králové Dr. Radka Janebová uviedla svoj príspevok Objavovanie či potieranie

rozmanitosti v súčasnej sociálnej práci? Hlavný blok prednášok ukončil svojím príspevkom na tému Prínosy dynamickej psychoterapie pre teóriu a prax sociálnej práce prof. PhDr. Ján Gabura, CSc., člen Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre. V popoludňajšom bloku konferencie prebiehali workshopy vedené sociálnymi pracovníkmi pôsobiacimi v priamej praxi s klientmi. Témy workshopov boli pútavé a venovali sa konkrétnym problémom a sociálnym intervenciám v práci s klientmi, ako napríklad workshop Starostlivosť zameraná na osoby s demenciou a sociálna podpora poskytovaná príbuzným osôb s demenciou, vedený PhDr. Miroslavou Tokovskou, PhD., z VID Specialized University Sandnes v Nórsku. Ďalšie témy workshopov boli nasledovné: Ako hovoriť o drogách?, Supervízia pre pomáhajúce profesie, Kvalita služieb ponúkaných samosprávou v kontexte pracovnej a vedomostnej mobility (workshop zabezpečený Mestským úradom v Nitre

v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou), Reflexie z praxe – prezentácia príspevkov „dobrej praxe“ absolventov Katedry sociálnej práce a sociálnych vied UKF v Nitre na témy Terapeutická komunita v mestskom prostredí, Linka dôvery pre adolescentov so zdravotným znevýhodnením, Projekt Balance – Spolupráca SPODaSK s nízkoprahovými programami, Exit program – ako pôsobiť tam, kde nás naozaj treba? a Využitie pracovnej terapie pri práci s injekčnými užívateľmi drog.

Príjemný priebeh konferencie dopĺňali svojou účasťou klienti a pracovníci zo ZSS Svetlo z Olichova a zo ZSS Nitrava z Nitry, ktorí prezentovali vlastné výrobky klientov. Vo foyer si účastníci konferencie mohli zakúpiť publikácie vydané pracovníkmi Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre a mohli sa pristaviť aj pri fotokútiku s výstižnými kartičkami a rekvizitami, akým bolo napríklad tzv. Koleso sociálnej práce.

Tohtoročná konferencia priniesla v rámci svojho bohatého programu priestor na výmenu skúseností domácich a zahraničných hostí, ktorí si uvedomujú význam meniacej sa spoločnosti a chcú reflektovať na zmeny, ktorým čelí spoločnosť a sociálne politiky jednotlivých štátov. Za úspešný priebeh konferencie sa chceme poďakovať našim podporovateľom – Nitrianskemu samosprávnemu kraju za finančnú podporu, taktiež aj Nitrianskej komunitnej nadácii a partnerom, ktorými boli Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Mesto Nitra a Uniwersytet Technologiczno - Humanistyczny z mesta Radom v Poľsku.

Vytvorenie centra pre pracovnú a vedomostnú mobilitu v Nitre“ je podporené z programu ACF - Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou“.

PhDr. Katarína Minarovičová, PhD.,
FSVaZ – Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied, foto: LB

NOVÁ BILATERÁLNA DOHODA S ČÍNSKOU UNIVERZITOU

Prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF PhDr. Martina Pavlíková, PhD., v dňoch 10. – 19. septembra pracovne navštívila prestížnu čínsku univerzitu Beijing International Studies University (BISU) v Pekingu. V rámci návštevy prijala pozvanie na stretnutie s rektorom BISU profesorom Ji Jinbiao.

Počas pracovného stretnutia prorektorka Martina Pavlíková (inštitucionálny Erasmus koordinátor UKF) a rektor BISU prof. Ji Jinbiao slávnostne podpísali novú Erasmus bilaterálnu dohodu, v rámci ktorej boli navýšené mobility projektu Erasmus+ KA107 v AR 2019/2020 medzi UKF a BISU. Počas pracovného stretnutia rokovali o ďalších možnostiach medzinárodnej spolupráce medzi oboma inštitúciami prostredníctvom rôznych výmenných pobytov študentov a pedagógov. Predostreté boli aj iné možné perspektívy akademickej spolupráce. Na pracovnom rokovaní bola prítomná aj prorektorka Zhu Peifen, dekanka Fakulty európskych jazykov, literatúry a kultúry Jiang Lu, koordinátorka Oddelenia medzinárodných výmenných pobytov Han Yijun a jej kolegyňa Yuan Yu. Rektor prof. Ji Jinbiao prorektorke Dr. Martine Pavlíkovej odovzdal pamätný znak BISU ako dar pre rektora UKF prof. RNDr. Libora Vozára, CSc.

Počas návštevy Pekingu prorektorka Pavlíková prijala pozvanie mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca SR pána Dušana Bellu na Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Pekingu. V rámci pracovného stretnutia prorektorka predstavila stratégiu rozvoja medzinárodných vzťahov UKF, ktorú veľvyslanec veľmi kladne hodnotil a s potešením navrhol ďalšie možnosti rozvoja spolupráce. Ponúkol svoje kontakty a prisľúbil pomoc veľvyslanectva pri realizácii ďalších aktivít UKF v Číne a v Ázii. Spolu s Dr. Martinou Pavlíkovou v rámci výmenných pobytov Erasmus+ KA107 navštívili Beijing International Studies University aj prof. ThDr. PaedDr. Roman Králik, ThD. (FF), prof. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., RNDr. Lucia Šolcová, PhD., (FPV) a Mgr. Zuzana Sándorová, PhD., (FSŠ).

Za rozvoj medzinárodnej spolupráce UKF s Čínou patrí poďakovanie aj veľvyslancovi Čínskej ľudovej republiky v SR J. E. LIN Lin, ktorý v minulosti navštívil UKF a prisľúbil pomoc v realizácii medzinárodnej spolupráce s partnerskými inštitúciami v Číne.

PhDr. Martina Pavlíková, PhD.,
prorektorka pre medzinárodné vzťahy
UKF, foto: archív M. P.

„OČARILA MA UNIVERZITNÁ ATMOSFÉRA“

Pani profesorka Janka Hečková je okrem svojej odbornosti v oblasti archeológie a histórie známa aj svojím typickým humorom. Ako sama hovorí, zbojnícky temperament u nej niekedy prevládol nad akademickou noblesou. Dvadsaťsedem rokov pôsobenia na vysokoškolskej pôde jej prinieslo veľa skúseností, priateľstiev a splnené poslanie. Aké, to sa dozviete v našom rozhovore.

Náš rozhovor vzniká krátko potom, čo odchádzate z pracovného pomeru do dôchodku. Vráťme sa však niekoľko rokov do minulosti. Pochádzate z Bratislavy, študovali ste v Brne, žijete a pracujete v Nitre. Kde sa cítite doma?

V Bratislave som žila s rodičmi a sestrami až do maturity, takže mám na ňu spomienky detské a školské, teda väčšinou radostné. Dnes som v nej cudzinka, toť nedávno som sa nevedela vymotať ani z autobusovej stanice. Neviem nič ani o bratislavských krčmách, ale poznám tie v Brne – vďaka študentským časom. Pobytu v Brne vďačím za veľa. Prežila som tam udalosti 68. a 69. roku (minulého storočia, pochopiteľne), ktoré ovplyvnili moje celoživotné postoje, nadviazala doživotné priateľstvá, ale najmä ma očarila univerzitná atmosféra, ktorú neviem nazvať inak ako akademická noblesa, charakteristická pre vzájomné pedagogicko-študentské vzťahy. Snažila som sa aplikovať ju aj pri vlastnom pedagogickom pôsobení, i keď priznávam, že v istých situáciách prevládol môj zbojnícky temperament a bolo po noblese. Nitru poznám od detstva, lebo som tu trávila prázdniny u babky a tiež z otcovej strany. Otcova rodina sa vo vojnových časoch presídlila do Nitry zo Šiah, žili v dome pod Borinou. V čase môjho detstva to bolo idylické prostredie, naša záhrada susedila s lúkou vedúcou na Borinu, budil nás kohút a susedove kozy nám obhrýzali plot. Nitra je aj sídlom Archeologického ústavu SAV, a keď mi v ňom v 5. ročníku štúdia ponúkli miesto, uvelebila som sa s tetami a strýkom v dome pod Borinou. Prostredie medzičasom stratilo svoje čaro, tak sme sa neskôr presunuli do paneláku na Chrenovej, kde (rada) bývam doteraz. Takže síce ako náplava, ale doma som už v Nitre. A potom som doma ešte v Ríme, ale v tom starovekom.

Ste absolventkou brnianskej Masarykovej univerzity v odbore prehistória - klasická archeológia. Ste viac „dušou“ historička alebo archeologička?

Archeológia síce patrí do historických vied, ale iba v interpretácii. Jej metódy majú blízko k prírodným vedám. „Pravú“ históriu som neštudovala, ale doučila som sa, aj preto, aby som pred študentkami a študentmi na štátniciach nevyzerala ako ignorant. Užila som si všetky stránky našej profesie: prácu v teréne (dodnes sa zdravím so šoférmi nákladiakov z čias budovania cestného obchvatu Nitry na Šindolke), za stolom aj za katedrou, všetko vrchovato a s radosťou.

Zaujímala vás história odmalička? Resp. kedy ste začali k nej inklinovať?

Môj otec, akademik Ján Dekan, bol okrem iného aj archeológ, takže letá na archeologickom výskume, najprv ako deti, veľmi skoro ako lacná pracovná sila, sme si so sestrami užili do sýtosti. Napriek tomu som dlhý čas preferovala iné povolania, málo chýbalo a vybrala by som si jadrovú fyziku.

Ktoré obdobie dejín je vám najbližšie a prečo?

Aj vďaka kombinovanému štúdiu prehistórie a klasickej archeológie a rokom stráveným na otcovom výskume rímskeho tábora Gerulata v Bratislave – Rusovciach som vždy inklinovala k dejinám staroveké Ríma a jeho barbarského okolia.

S prof. J. Bujnom, CSc.

Mala som to šťastie, že som sa im mohla venovať aj za plat, a to ako v Archeologickom ústave, tak aj na univerzite.

Na našej univerzite ste boli členkou viacerých akademických orgánov, pôsobili ste aj v riadiacich funkciách, videli a vnímali ste teda univerzitu zblízka, „zvnútra“. V čom vidíte jej silné stránky a kde sú jej slabiny?

Je pravdou, že som pôsobila na rôznych postoch, ale nebol to výsledok môjho intencionálneho snaženia alebo nebodaj plánovitého kariérneho postupu. V súčasnej marketingovej dobe by ma môj neambiciózny a málo dravý postoj k funkciám diskvalifikoval. Na štarte k pozíciám som sa ocitla čírou náhodou (pamätníci môžu dosvedčiť), zvyšok je o zbojníckom temperamente. Mala som šťastie, že som prišla do školy v období budovateľského nadšenia, do kolektívu ľudí s víziou a úprimným vzťahom k inštitúcii. Vďaka pôsobeniu v rôznych funkciách som sa zoznámila aj s kolegyňami a kolegami z iných fakúlt a pracovísk, s mnohými som sa spriatelila, priučila sa

od nich čo-to a veľmi si ich vážim. Univerzita sú ľudia (aspoň zatiaľ), od ľudí, a tým mám na mysli celú akademickú obec, sa v skutočnosti odvíjajú aj silné a slabé stránky univerzity.

Filozofická fakulta (vtedy ešte Fakulta humanitných vied) bola vaším ťažiskovým pracoviskom od roku 1992, o desať rokov neskôr k nej pribudli povinnosti v Akademickom senáte UKF a v Kolégiu rektora, neskôr aj v Správnej rade UKF. Ktoré udalosti považujete za také najväčšie míľniky v živote univerzity a čo pre ňu znamenali? A ktoré udalosti zasa najviac utkveli v pamäti vám osobne?

Vznik Filozofickej fakulty je dobrým príkladom toho porevolučného nadšenia, o ktorom som sa už zmienila. Rada a s úctou spomínam na otcov a matky zakladateľky fakulty a jej katedier, len dúfam, že ostanú aj v pamäti mladých kolegov. Neprislúcha mi definovať medzníky univerzity ako inštitúcie, slávime výročie, takže je dosť kompetentných, ktorí sa k tomu vyjadrili. Ja sa teším zo splneného poslania, s ktorým som do školy prišla: s požehnaním vtedajšieho riaditeľa Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied prof. Jozefa Bujnu, CSc., a dekana Pedagogickej fakulty prof. PhDr. Petra Libu, DrSc., zaviesť výučbu archeológie v Nitre. Po istom čase fungovania spoločne s Katedrou histórie (1992 – 1996) je dnes Katedra archeológie mimoriadne úspešným pracoviskom nielen v rámci Slovenska. Teším sa aj z ďalšieho „dieťatka“, Katedry muzeológie. Muzeológiu sme najprv ponúkali ako špecializáciu, od roku 2004 bola oddelením na Katedre archeológie a od roku 2006 samostatnou Katedrou muzeológie.

Ostatné roky ste boli adminkou facebookového profilu Katedry histórie. Budete v tom pokračovať? Čím vám učarovali sociálne siete? Kde čerpáte inšpiráciu pre príspevky na sieti? Využívate aj iné moderné technológie?

Facebookovú stránku katedry (vyše 1700 priateľov) založila naša bývalá kolegyňa a pri odchode mi zverila úlohu redaktorky. V snahe nesklamať jej dôveru robím monitoring rôznych stránok venujúcich sa historickým a archeologickým témam, sledujem dôležité termíny pre študentstvo, chválim, blahoželám a vyhrážam sa (podľa situácie). Odchodom do dôchodku prenechám tieto aktivity adminovi a ostatným redaktorkám a redaktorom. Vďaka povereniu redaktorovať stránku katedry som vstúpila na pôdu sociálnych sietí tiež ako súkromná osoba a kvôli komunikácii s technologicky zdatnou desaťročnou vnučkou využívam aj iné možnosti. Ešte používam vysávač a fén.

Čomu sa plánujete venovať na dôchodku?

Dlhodobo plánujem byť domácou povaľačkou.

A na záver – čo by ste popriali Univerzite Konštantína Filozofa?

Prajem univerzite, aby všetci, ktorí odchádzajú, od absolventov po dôchodcov, ju opúšťali s láskou v srdci a dobrými spomienkami.

Za rozhovor ďakuje Jana Krajčovičová,
foto: archív J. H.

UKF JE RIEŠITEĽOM HORIZON 2020

Horizon 2020 predstavuje najväčší výskumný a inovačný program EÚ. V rámci výzvy H2020-SC6-TRANSFORMATIONS-2018-2019-2020 (Socioeconomic and cultural transformations in the context of the fourth industrial revolution) je jedným zo subjektov, ktorý aktuálne získal grant z tohto programu, konzorcium 15-tich univerzít z Česka, Estónska, Grécka, Holandska, Izraela, Maďarska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Rumunska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Talianska pod vedením Mendelovej univerzity v Brne. Súčasťou tohto konzorcia je aj UKF. Cieľom projektu SPOT (Social and innovative Platform On cultural Tourism and its potential towards deepening Europeanisation) bude v období 1. januára 2020 – 31. decembra 2022 na báze kultúrneho cestovného ruchu vyvinúť nový prístup k jeho porozumeniu a prostredníctvom neho podporovať rozvoj znevýhodnených oblastí. Kultúrny cestovný ruch sa totiž mení – popri existencii jeho tradičných foriem (napr. vlastivedný, festivalový, kulinársky) sa aktívne skúma a spoluvytvára jeho účastníkmi napr. prostredníctvom veľmi populárnych tematických trás (vínnych či pútnických). Tieto trendy poskytujú príležitosti na oživenie rozvoja aj vidieckych oblastí a zároveň chránia a zviditeľňujú miestnu kultúru a krajinu. Projekt, spájajúci akademickú a aplikačnú prax, aj prostredníctvom prípadových štúdií z každej krajiny pomôže identifikovať témy a oblasti, v ktorých môžu intervencie na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni pomôcť pri dosahovaní udržateľného rozvoja, a ponúkne konkrétne riešenia.

Do projektu sú z UKF zapojení štyria vedecko-pedagogickí pracovníci z Fakulty prírodných vied (RNDr. H. Kramárekoová, PhD., vedúca projektu, prof. RNDr. F. Petrovič, PhD., doc. RNDr. A. Krogmann, PhD., RNDr. L. Šolcová, PhD.) a jeden z Filozofickej fakulty (prof. PhDr. P. Ivanič, PhD.). Objem získaných finančných prostriedkov pre UKF predstavuje takmer 112 500 eur. Realizácia tohto projektu tak predstavuje nielen úspech akademickej komunikácie a akceptáciu vedeckých výsledkov UKF, ale otvára aj priestor pre ďalšie možnosti vzájomnej spolupráce.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., FPV – Katedra geografie a regionálneho rozvoja

NAŠA UNIVERZITA PRIVÍTALA PRVÁKOV PO NOVOM

Jedným z hlavných cieľov stretnutia bolo ubezpečiť študentov, že aj keď prichádzajú na nové miesto, medzi nových ľudí, nie sú tu sami.

Študentský parlament UKF (ŠP UKF) a Poradenské a servisné centrum UKF (PSC UKF) 24. septembra zorganizovali udalosť, ktorá bola určená najmä prvákom – mala im pomôcť pri zorientovaní sa na univerzite. Nato, že toto stretnutie malo svoju premiéru, bola účasť pomerne vysoká. Zistiť nové informácie a lepšie sa začleniť do univerzitného prostredia prišlo zhruba 200 študentov prvých ročníkov zo všetkých fakúlt univerzity.

Podujatie otvorila predsedníčka Študentského parlamentu Mgr. Viktória Kyselová, ktorá účastníkom priblížila univerzitu, jej štruktúru a ponúkla im náhľad do informačného systému AIS. Svoje rozprávanie doplnila ukážkami z webového sídla UKF. Nasledoval príhovor Mgr. Miroslava Tvrdíka, PhD., manažéra Poradenského a servisného centra UKF. Zúčastneným opísal prácu centra a ozrejmil možnosti, ktoré im ponúka. Okrem poskytovania kariérneho, psychologického poradenstva, poradenstva pre študentov so špecifickými potrebami a ďalších služieb je dejiskom mnohých aktivít a podujatí určených na rozvíjanie schopností študentov a efektívne vyplnenie voľného času. V rámci servisnej činnosti poskytuje PSC UKF spoločenské priestory, technicko-materiálnu a tútorskú pomoc pre jednotlivé združenia študentov UKF pri organizovaní univerzitných podujatí a projektov.

Bc. Sabína Slováková, podpredsedníčka ŠP UKF, študentom predstavila mimoškolskú činnosť, priblížila študentské organizácie a spolky a spoločenské podujatia, ktoré organizujú. Udalosť spestril interaktívny kvíz o univerzite, ktorý čerpal najmä z nových informácií prezentovaných na stretnutí. V závere podujatia vznikol priestor pre diskusiu, po ktorej nasledovala zábava pred Študentským domovom Zobor.

Majú sa na koho obrátiť

Jedným z hlavných cieľov stretnutia bolo ubezpečiť študentov, že aj keď prichádzajú na nové miesto, medzi nových ľudí, nie sú tu sami. „Podujatie Vítanie prvákov vnímam ako neformálnu úvodnú inštruktáž pre prichádzajúcich nových študentov. Je dôležité, aby vedeli, že v prípade potreby sa majú na koho obrátiť, či už je to Študentský parlament UKF alebo Poradenské a servisné centrum," vysvetľuje Miroslav Tvrdík.

Prvákom poskytli cenné informácie ohľadom štúdia, ale aj mimouniverzitného života. „Cieľom bolo zodpovedať otázky, ktoré mali študenti nezodpovedané. Pýtali sa na veci nielen v rámci štúdia, ale aj na mesto, dopravu, aké sú možnosti kultúrneho vyžitia a iné," dopĺňa predsedníčka ŠP Viktória Kyselová.

„Myslím si, že podujatie naplnilo očakávania oboch strán. My sme mohli pozorne vnímať každodenné starosti, ale aj radosti, ktoré noví študenti prežívajú, oni sa zas dozvedeli nové a praktické informácie o svojej univerzite," hovorí Miroslav Tvrdík.

Všetci sme raz začínali

Organizátori sa vďaka podujatiu pomyselne vrátili do svojich začiatkov štúdia. „Študenti mi pripomenuli môj prvý ročník. Ako som prišla do nového prostredia, ako som tiež nevedela či už narábať s AIS-om, alebo sa orientovať v budovách našej školy. Bola to pre mňa taká nostalgia. Veď aj my sme tam boli a teraz už väčšinu vecí poznáme a orientujeme sa bez problémov," zamýšľa sa podpredsedníčka ŠP.

Podľa slov Viktórie Kyselovej bolo stretnutie obohacujúce aj pre samotných organizátorov. „Študenti nám ozrejmili, koľko informácií nedostávajú hneď pri zápise a presvedčili nás o tom, že realizácia tohto podujatia je potrebná."

Plánujú ďalšie stretnutia

Vzhľadom na vysokú účasť a spokojnosť s podujatím bola odpoveď na otázku, či môžeme podobné akcie očakávať aj v budúcnosti, jednoznačná. „Určite áno, minimálne pre prvákov, ktorí v novom prostredí potrebujú v mnohých ohľadoch pomôcť s aklimatizáciou. Čo sa týka študentských spolkov a združení, už teraz začíname so Študentským parlamentom intenzívne pripravovať stretnutie, na ktorom chceme prezentovať činnosti jednotlivých spolkov či združení a hľadať tak spoločné prieniky a možnosti spolupráce vo väčšej miere, ako tomu bolo doteraz," prezrádza Miroslav Tvrdík.
Slová manažéra PSC potvrdzuje aj Sabína Slováková a zároveň má odkaz pre študentov vyšších ročníkov. „Určite plánujeme zorganizovať takéto podujatia pre prvákov aj v budúcnosti. Starší študenti sa však na nás môžu tiež kedykoľvek obrátiť."

Mgr. Tímea Kamenická, R – Kancelária rektora a Gabriela Pitoňáková – Študentský parlament UKF, foto: Michal Priškin – Študentský parlament UKF

Doc. PhDr. RASTISLAV ROSINSKÝ, PhD.

dekan Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre

Mali ste ako dieťa svoje vysnívané povolanie?

Nie. Aj keď si spomínam, že ma fascinovalo byť vodičom MHD a otvárať a zatvárať na zastávkach dvere. Také detské stereotypné túžby, ako byť policajtom, smetiarom či kozmonautom, ma obchádzali. Ani doteraz nemám svoje vysnívané povolanie a neviem, aké povolanie by som vyslovene túžil robiť.

Čo ste vyštudovali?

Vyštudoval som učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ, čo je dnes predškolská a elementárna pedagogika. Neskôr som študoval

Doc. Rastislav Rosinský v Petrohrade. FOTO: archív R. R.

technológiu vzdelávania. Odbor, ktorý dnes už, žiaľ, neexistuje, sa zameriaval na to, ako rôzne technológie a metódy pomáhajú zefektívniť edukáciu. Myslím si, že by sa odbor uplatnil aj dnes v čase rôznych start-upov, zameraných aj na edukáciu. Okrem formálneho vzdelania mám za sebou viacero školení a kurzov.

Odkedy pôsobíte na UKF, akými funkciami a pozíciami ste prešli?

Po PhD. som sa snažil zamestnať ako učiteľ v ZŠ, ale bol to problém, lebo som bol príliš kvalifikovaný, a tým pádom drahý učiteľ. Tak som si založil firmu a podnikal som. Okolnosti chceli, aby som sa po troch rokoch v roku 2001 na UKF vrátil ako vedecký pracovník na Ústav romologických štúdií. V čase najväčšieho „boomu" externého štúdia som pôsobil ako prodekan pre vzdelávanie pre externé štúdium. Neskôr som bol riaditeľ spomínaného Ústavu romologických štúdií, no a dnes som dekanom FSVaZ druhé funkčné obdobie.

Čím vás pôsobenie a práca na UKF baví, napĺňa?

Baví ma práca s ľuďmi, inšpirovať ich, motivovať, dávať podnety, a tak posúvať veci stále dopredu. Hoci sa zdá, že je to monotónna práca, lebo sa deje v rytme akademického roka (zimný semester, skúšanie, letný semester, štátnice, prijímačky, promócie, odvolania...), aj tak je stále nová. Svet okolo nás sa neustále mení a ako inštitúcia musíme na zmeny reagovať. Niektoré veci dobiehame, niektoré predvídame, a tak sa snažíme udržať neustále hore. Našťastie v tom nie som sám, ale mám okolo seba šikovnejších ľudí, ako som ja, tak to ide ľahšie.

Ako trávite voľný čas?

Tí, čo ma poznajú, vedia, že som fanúšikom Borussie Dortmund a chodím na ich domáce či vonkajšie zápasy niekoľkokrát za sezónu. Taktiež milujem hudbu, a ak je niektorá z mojich obľúbených skupín niekde v Európe na turné, tak sa snažím na ich koncert dostať. No a v neposlednom rade je to low cost cestovanie po svete a spoznávanie života domácich obyvateľov, ich kultúry a konfrontácie s naším životom a kultúrou.

Čo považujete za svoje silné stránky, čo by ste na sebe zmenili?

Nikdy som neuvažoval nad svojimi silnými a slabými stránkami. Neriešim to a ani to neplánujem zmeniť. Život plynie rýchlo a ja sa ho snažím vychutnať taký, aký je, som všetkými pozitívami, a aj v negatívnych veciach vidieť, že sa pre niečo dejú, a dať im zmysel.

Vaša obľúbená osobnosť, ktorá vás v živote inšpiruje...

Vzory sú veľmi potrebné, lebo nám v istých životných obdobiach dávajú od-

V Tanzánii. FOTO: archív R. R.

povede na otázky, ktoré si ani nekladieme. Myslím si, že za vzor, ktorý je ťažko dosiahnuť, by som mohol označiť syna jedného tesára z Nazaretu. Z tých svetských som rád za skupinu U2 a za ich pravdy, ktorými inšpirujú ďalších.

Máte svoje životné motto? Aké uznávate hodnoty, ktorými sa v živote či v práci riadite?

Áno, mojím mottom je Memento Mori, čiže Pamätaj na smrť. Sme tu na tejto zemi krátko a nevieme dokedy. Preto sa snažím žiť dneškom, všetko aktívne prežívať a tešiť sa aj z maličkostí, lebo každá chvíľa môže byť pre kohokoľvek posledná. Neriešim preto malichernosti, ale snažím sa, aby ktokoľvek mohol povedať, že som mu nikdy vedome neublížil, a aby som si ja mohol raz povedať, že som prežil život naplno, ako sa len dá. Stačí byť v každom momente ľudský, pokorný. Tieto hodnoty sú v každej kultúre na svete. Potom je to už ľahké a stačí žiť namiesto prežívania a frflania.

Váš životný cieľ, sen?

Nemám ciele, nemám žiadne sny. Život beriem pozitívne, tak, ako prichádza. Viem, čo bolo, ale netuším, čo bude. Keď to bude, musím byť na to ale pripravený. Potom sa rozhodnem, ktorou cestou ísť. Ale už teraz viem, ako sa zachovám.

PO TÝŽDNI AKTIVÍT PROMOVALI ÚČASTNÍCI XXL AKADÉMIE

Týždeň plný aktivít absolvovali tridsiati účastníci XXL Akadémie. Na pôdu univerzity zavítali zo zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja, ale aj z domáceho prostredia.

Tradičnému podujatiu XXL Akadémia patril posledný júnový týždeň. Už 7. ročník vzdelávacieho projektu pre hendikepovaných pripravila na pôde našej univerzity Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Katedra ošetrovateľstva, spolu s partnermi - Univerzitnou knižnicou UKF, Zariadením sociálnych služieb Kreatív Klasov, NSK a Mestom Nitra. Stratégiou tohto vzdelávania je odstrániť rozdiely medzi jednotlivcami so zdravotným znevýhodnením a umožniť im rozvíjať svoje schopnosti v maximálnej možnej miere.

Hoci toto vzdelávanie trvá týždeň, na príprave aktivít a programu každého ročníka XXL Akadémie tím vyše 90 ľudí (pedagógov, doktorandov, študentov, iných pracovníkov UKF a dobrovoľníkov, odborníkov z praxe) pracuje takmer tri-štvrte roka. Ruku k dielu pridávajú aj študenti a doktorandi organizujúcej fakulty a zúčastnených katedier, účastníkom robia asistentov a pomáhajú im pri aktivitách a presunoch. Oceňujú fakt, že na vlastnej koži môžu spoznať neľahký život hendikepovaných ľudí.

Po imatrikuláciách aktivity a tvorivé dielne

Týždenný program XXL Akadémie 2019 od 24. do 28. júna absolvovalo 30 účastníkov z viacerých zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja (z Nitry, Klasova, Zlatých Moraviec, Topoľčian) a osoby so špeciálnymi potrebami z komunity mesta Nitra. Takýchto účastníkov bolo po vlaňajších veľmi pozitívnych skúsenostiach ešte viac ako minulý rok.

Ako nám za organizátorov povedala PhDr. Ľuboslava Pavelová, PhD., z Katedry ošetrovateľstva FSVaZ UKF, každý deň sa účastníci XXL Akadémie venovali rôznym zaujímavým aktivitám. „Po pondelkových imatrikuláciách v Poradenskom a servisnom centre UKF, kde si z rúk doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD., dekana FSVaZ UKF, prevzali zápisné listy a študijné výkazy, sme sa presunuli na Katedru výtvarnej tvorby a výchovy PF. Tu pre nich prodekanka PF doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., vedúca katedry PaedDr. Janka Satková, PhD., a ďalší kolegovia katedry pripravili tvorivé dielne. Niektorí modelovali z hliny, iní maľovali obrazy – vytvorili krásne, originálne diela, ktoré plánujeme vystaviť v Galérii Univerzum," oboznamuje nás s aktivitami XXL Akadémie PhDr. Ľuboslava Pavelová, PhD.

„V utorok sa študenti rozdelili do dvoch skupín. Prvá v spolupráci s Turistickým informačným centrom Nitra absolvovala program Po stopách histórie mesta Nitry, počas ktorého so sprievodcom prešli Dolným mestom, zažili rôzne hry, aktivity a príbehy o Nitre, nechýbalo občerstvenie a cesta turistickým vláčikom na hrad. Tento program sa im veľmi páčil, účastníci boli veľmi vnímaví, bavilo ich to. Druhá skupinka menej mobilných účastníkov sa v Poradenskom a servisnom centre UKF zúčastnila aktivity Hovoríme aj bez slov, zameranej na nácvik verbálnych a neverbálnych komunikačných zručností. Podujatie viedla Mgr. Veronika Šimonová, PhD., z OZ Ticho, ktorá je absolventkou FSVaZ UKF v Nitre."

V Univerzitnej knižnici vytvorili knižku

Streda patrila podujatiu XXL rozprávka, ktorú pripravil kolektív pracovníčok Univerzitnej knižnice UKF pod vedením riaditeľky doc. PaedDr. Viery Tomkovej, PhD. UK sa do projektu XXL Akadémie zapojila už štvrtý raz. Prvý rok boli účastníci v Univerzitnej knižnici na exkurzii, druhý rok sa už zúčastnili akti-

vít a robili si vlastnú XXL knihu, v treťom ročníku sa UK podieľala na príprave promócií absolventov XXL Akadémie spojených s výstavou ich diel a tento rok pre nich pripravili tvorivé dielne, počas ktorých si vytvorili vlastné knižky s názvom Z rozprávky do rozprávky.

„Účastníci vzdelávania si proces vytvárania takejto knižky vyskúšali najprv spoločne na rozprávke Popoluška, kde sa naučili pracovať s textom a príslušnými obrázkami, ktoré v ňom v podobe slov chýbali a bolo ich treba správne doplniť," vysvetľuje doc. Viera Tomková.

„Potom rozdelení v skupinkách pod dohľadom pracovníčok Univerzitnej knižnice vytvárali svoje vlastné príbehy na rôzne témy, napríklad čo kto vie, čo všetko naše oči vidia a podobne. Sami si texty čítali a vlepovali obrázky na chýbajúce miesta. Výsledkom aktivít bola jedna veľká spoločná kniha vo formáte A3, kde je zviazaná Popoluška spolu s ich parciálnymi časťami. Za svoju časť si každý účastník urobil do knižky odtlačok vlastnej ruky ako taký originálny podpis. Každej zo spolupracujúcich organizácií zostane na pamiatku plagát s odtlačkami rúk všetkých účastníkov podujatia."

Diplomy a darčeky

Spoznávaním rastlín a kŕmením zvierat pokračoval program vo štvrtok vo viváriu v Botanickej záhrade SPU, sprevádzala ich PhDr. Erika Krištofová, PhD. V piatok v Poradenskom a servisnom centre UKF účastníci absolvovali podujatie Schopnosť sebahodnotenia, ktoré viedla PhDr. Katarína Minarovičová, PhD., z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF. Účastníkom sa páčilo hovoriť o sebe, o svojom svete, o tom, čo cítia, prežívajú, o tom, ako sami seba vnímajú. Týždeň bohatý na zaujímavé vzdelávacie aktivity zavŕšila v piatok slávnostná promócia takisto v Poradenskom a servisnom centre, pri ktorej absolventi XXL Akadémie dostali diplomy a darčeky. Prevzali si ich v prítomnosti doc. PaedDr. Miroslava Tvrdoňa, PhD., prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF, dekana FSVaZ doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD., PhDr. Dany Zrubcovej, PhD., prodekanky FSVaZ pre vzdelávaciu činnosť, PhDr. Andrey Solgajovej, PhD., vedúcej Katedry ošetrovateľstva FSVaZ a ďalších zástupcov univerzity, NSK a mesta Nitry. Ako prekvapenie dostali absolventi XXL Akadémie aj zmenšené A4 verzie spomínanej spoločnej knižky ako spomienku na aktivity v Univerzitnej knižnici. Keďže si UK vďaka vedeniu univerzity mohla zakúpiť potrebnú techniku na ozvučenie a premietanie, podieľala sa na príprave a organizovaní spomínaných imatrikulácií aj promócií absolventov XXL Akadémie. Slávnostný promočný obed čakal absolventov XXL Akadémie v penzióne Agroland v Klasove.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
foto: Michal Švec; Sofia Bozáňová,
Sabína Čergeťová,
FSVaZ - Katedra ošetrovateľstva

NITRIANSKA LETNÁ UNIVERZITA MÁ 69 NOVÝCH ABSOLVENTOV

Na pôde SPU mali deti slávnostné imatrikulácie, v Aule UKF si počas promócií prevzali certifikát s titulom Academicus Nitriensis Junior.

Prvé dva prázdninové týždne plné zaujímavých vzdelávacích i zábavných aktivít absolvovali malí študenti už v 12. ročníku Nitrianskej letnej univerzity (NLU). Tradične ju organizuje Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (UKF), Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (SPU) a Mesto Nitra.

Pestrý program aktivít

V pondelok 1. júla v Aule SPU malo 69 detí slávnostné študentské imatrikulácie, na ktorých dostali študentské indexy, a v piatok 12. júla si počas slávnostných promócií na pôde UKF prevzali certifikát s titulom Academicus Nitriensis Junior. Počas NLU sa deti s akademickým prostredím oboznámili hravou formou, aktivity, ktoré absolvovali, predstavujú výber z bohatej ponuky študijných programov oboch zúčastnených univerzít. Zoznámili sa napríklad so základmi španielčiny, čínštiny, angličtiny, informatiky, na chvíľu sa stali archeológmi, prírodovedcami, fyziológmi, redaktormi, geografmi, sokoliarmi, chovateľmi, športovcami, umelcami, pekármi či medármi.

Tretí z organizátorov - Mesto Nitra - pre deti tiež pripravil zaujímavé aktivity. Ako nám povedal hovorca mesta Mgr. Tomáš Holúbek, v piatok, posledný deň NLU, mohli malí univerzitní študenti spoznať mestský úrad.

„Privítal ich primátor Marek Hattas, ktorý s deťmi diskutoval a snažil sa im odpovedať na všetko, čo ich o meste Nitra zaujímalo. Deti na radnici navštívili obradnú sieň, v ktorej sa odohrávajú sobáše, prezreli si kanceláriu primátora, primátorskú insígniu a nahliadli do vystavenej Knihy návštev. V rámci organizácií spadajúcich pod samosprávu sa deti oboznámili aj s prácou mestských strážnikov, na Mestskej polícii ich čakala ukážka práce psovodov," povedal hovorca mesta. Bodkou za piatkovými aktivitami bol bubenícky workshop s Campanou Batucadou pod vedením Igora Holku.

„Dvanásty ročník detskej Nitrianskej letnej univerzity sa skončil, úspešne ho absolvovalo 69 detí vo veku 8 – 11 rokov, čím sa celkový počet absolventov NLU vyšplhal na 671 detí. Počas dvojtýždňového zábavno-vzdelávacieho programu v rámci spoločného projektu UKF, SPU a Mesta Nitra absolvovali mladé študentky a študenti 21 odborných aktivít – oboznámili sa s akademickým prostredím a pracovali pod vedením vysokoškolských pedagógov v podmienkach, v ktorých sa vzdelávajú riadni vysokoškolskí študenti," hovorí prorektorka Jana Duchovičová.

Cieľom spoločného projektu je podľa nej rozvíjať u mladých školákov tvorivosť, kritické myslenie, zručnosti, pozitívny vzťah k učeniu sa a k aktívnej činnosti zábavnou formou, v prostredí, ktoré môže byť pre deti motivujúce a inšpirujúce.

Celkovo NLU absolvovalo už 671 detí

Úplným záverom NLU boli popoludňajšie piatkové slávnostné promócie v Aule UKF, ktorých ceremoniál viedla prorektorka pre vzdelávanie UKF doc. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Počas nich si malí absolventi z rúk prorektora SPU pre vzdelávanie prof. Ing. Milana Šimka, PhD., prevzali pomyselné vysokoškolské diplomy. Na slávnosti boli prítomní aj viceprimátor Nitry Mgr. Miloslav Špoták, zástupcovia participujúcich vysokoškolských katedier a pracovísk.

„Akademický svet sa im stáva bližší práve tam, kde je to najprirodzenejšie, na pôde vysokej školy, ktorá sa zase prispôsobuje úrovni myslenia, vnímania a zvedavosti detí mladšieho školského veku. Pevne veríme, že tohtoročný program deti zaujal, obohatil, strávili svoj voľný čas zmysluplne, aspoň málinko im pobyt na univerzitnej pôde pootvoril brány k vede a nasmeroval ich ašpirácie byť raz vysokoškolským študentom. Mladým absolventom srdečne blahoželáme," dodala doc. Jana Duchovičová.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií UKF, foto: JČ

PROMÓCIE MAJÚ ZA SEBOU AJ ŠKÔLKARI

Slávnostnou júnovou promóciou a odovzdaním diplomov na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre ukončilo svoje ročné štúdium prírodných vied 51 detí z nitrianskych materských škôl. Promócii predchádzala štátnica, ktorú škôlkari absolvovali formou experimentálnych dielní. Vyučujúci si počas nej overili vedomosti, ktoré deti za rok štúdia získali. Najšikovnejší škôlkari si z rúk prorektorky UKF doc. PaedDr. Jany Duchovičovej, PhD., prevzali absolventské diplomy, rovnako ako bežní absolventi vysokých škôl.

Štátnice a promócie sú súčasťou projektu Hráme sa na Einsteina, v rámci ktorého deti získavajú základné vedomosti v oblasti fyziky a prírodných vied. Projekt mal svoju premiéru pred šiestimi rokmi. Podľa PaedDr. Ľubomíry Valovičovej, PhD., z UKF ide o prvé ucelené štúdium pre deti v predškolskom veku na Slovensku.

Celoročné štúdium prebieha formou kurzov a pravidelných experimentálnych dielní, počas ktorých deti objavujú svet okolo nás.

Autori projektu sa pridržali hesla „Zo skúseností vieme, že deti predškolského veku majú záujem objavovať a spoznávať okolitý svet“. Tento fakt bol dôvodom realizácie projektu Hráme sa na Einsteina, vďaka ktorému sa aj tie najmenšie deti môžu oboznámiť s tým, ako funguje svet, prečo svieti slnko, voda tečie a aký je rozdiel medzi pevnou, kvapalnou či plynnou látkou. Autori projektu nechcú trápiť deti ťažkou fyzikou, ale chcú im umožniť objavovať a pochopiť niektoré zákonitosti prírody už v ranom veku.

PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.,
FPV – Katedra fyziky, foto: autorka

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA S UNIVERZITAMI V PETROHRADE

Prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF PhDr. Martina Pavlíková, PhD., sa v júni na Petrohradskej štátnej univerzite (PŠU) a Puškinovej leningradskej štátnej univerzite (PLŠU) zúčastnila rokovaní o spolupráci medzi UKF a uvedenými ruskými univerzitami. Na pracovných rokovaniach boli prítomní aj prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD., dekan Fakulty prírodných vied prof. RNDr. František Petrovič, PhD., prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc., z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF a prof. ThDr. PaedDr. Roman Králik, ThD., riaditeľ Stredoeurópskeho výskumného ústavu Sørena Kierkegaarda v Nitre (KVAE FF).

Delegáciu zástupcov UKF prijali predstavitelia Petrohradskej štátnej univerzity Dr. Anna Porodina, zastupujúca prorektorka pre medzinárodné vzťahy, a Dr. Yuliya Medvedeva, vedúca Sekcie medzinárodného výskumu a technológií. Predstavitelia UKF boli oboznámení s históriou vzniku univerzity, ktorú v roku 1724 založil Peter Veľký, predstavili im štruktúru univerzity a jednotlivých fakúlt.

Na Puškinovej leningradskej štátnej univerzite delegáciu UKF prijali prorektor pre vzdelávanie prof. Sergej N. Boľšakov, dekanka Fakulty filozofie, kulturológie a umenia doc. Mária E. Charitonová, dekanka Fakulty cudzích jazykov doc. Ljuba V. Kocjubinska, dekanka Právnickej fakulty prof. Elena B. Gogolevska a riaditeľka Centra vzdelávacích technológií doc. Taťjana I. Sidnenko.

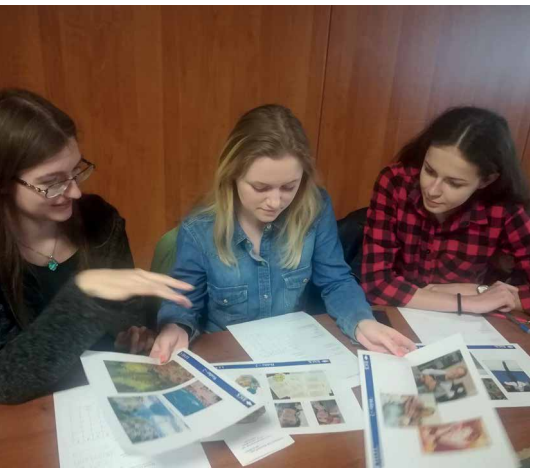

V rámci pracovných rokovaní sa nadviazali nové pracovné kontakty a dohodli aj možnosti oficiálnej spolupráce v konkrétnych oblastiach vedecko-výskumnej činnosti a vzdelávania medzi UKF, PŠU a PLŠU. Obe partnerské univerzity prejavili záujem o zapojenie sa do projektu Erasmus+ s UKF. Ďalším z výsledkov nadviazania medzinárodnej spolupráce bola uzavretá dohoda o medzinárodnej spolupráci medzi UKF a Petrohradskou štátnou univerzitou.

PhDr. Martina Pavlíková, PhD.,
prorektorka pre medzinárodné vzťahy
UKF, foto: archív M. P.

TESTOVANIE ZNALOSTÍ V CUDZOM JAZYKU

Študenti si mohli vyskúšať priebeh ústnej skúšky, ktorá sa nahráva a boduje.

Jazykové centrum FF UKF zorganizovalo koncom letného semestra seminár pre študentov UKF, ktorí sa zaujímajú o cudzie jazyky a možnosti testovania svojich jazykových zručností. Zakladateľom testovania a certifikácie je Európske konzorcium pre certifikáciu a znalosti moderných európskych jazykov (ECL), ktoré vzniklo v roku 1992 v Londýne. Konzorcium zabezpečuje testovanie a vydávanie certifikátov v rámci Európskej únie. Členovia Konzorcia vytvárajú medzinárodne porovnateľné, štandardizované jazykové skúšky pre jednotlivé európske jazyky. Projekt podporil v čase jeho vzniku európsky program ERASMUS a LINGUA a je členom asociácie ALTE (The Association of Language Testers in Europe).

Ako získať certifikát z cudzieho jazyka

Riaditeľka Jazykového centra FF UKF v Nitre Mgr. Oľga Csalová, PhD., otvorila seminár príhovorom, v ktorom predstavila študentom možnosť otestovať si svoje vedomosti a získať certifikát z cudzieho jazyka v Národnom skúškovom centre počas vysokoškolského štúdia. Koordinátorka ECL z Jazykového centra Mgr. Renáta Pavlová, PhD., predstavila študentom fungovanie Národného skúškového centra ECL na UKF, ktoré plní túto funkciu od roku 2003. Jeho úlohou je vypracovanie testov z materinského jazyka, realizovanie jazykových skúšok z cudzieho jazyka, koordinovanie regionálnych skúškových centier na Slovensku a vyhodnocovanie testov zo všetkých regionálnych skúškových centier. V súčasnosti má tento štatút 15 skúškových centier na Slovensku. Elektronický spôsob prihlásenia a informácie o skúške ECL aj v elektronickej verzii podrobne študentom predstavila Mgr. Zuzana Kozárová, PhD., z Jazykového centra FF UKF.

Prelomili jazykovú bariéru

Po prednáške o formáte jazykovej skúšky, ktorá pozostáva z dvoch častí (písomnej a ústnej), nasledoval workshop pre študentov. Študenti si mohli vyskúšať priebeh ústnej skúšky, ktorá sa nahráva a boduje. „Študenti dostali formulár z ústnej skúšky, na ktorom bodovo vyhodnocovali formálnu správnosť, lexiku, výslovnosť, štýl a komunikatívnu efektívnosť u svojich spolužiakov. V učebni sa ozývala angličtina, nemčina, ruština, ale aj slovenčina z radu zahraničných študentov. Študentov takýto spôsob merania si jazykových znalostí povzbudil a čiastočne aj prelomil ich jazykovú bariéru," priblížila priebeh workshopu Mgr. Renáta Pavlová, PhD., koordinátorka skúšok ECL.

Ambíciou Konzorcia je podporovať multilingválnosť v európskom prostredí s cieľom uspieť v medzinárodnej súťaži. Konzorcium neustále rozširuje portfólio cudzích jazykov, súčasťou ktorého sú nielen veľké, ale aj malé európske jazyky. V súčasnosti je možnosť testovania v 14 európskych jazykoch (nemčina, angličtina, francúzština, taliančina, ruština, poľština, čeština, bulharčina, chorvátčina, rumunčina, srbčina, maďarčina, španielčina a slovenčina pre zahraničných záujemcov). O globalizačnom procese svedčí aj skutočnosť, že Konzorcium rozšírilo ponuku jazykov aj o hebrejčinu.

Je veľký záujem

V Národnom skúškovom centre na FF UKF, ktorého riaditeľkou je prof. PaedDr. Elena Zelenická, PhD., prebiehajú skúšky zo slovenčiny, nemčiny, angličtiny, francúzštiny, taliančiny, španielčiny, ruštiny a maďarčiny. Skúšky prebiehajú 5-krát ročne a prihlášky sa registrujú cez webovú stránku Jazykového centra: www.jc.ff.ukf.sk. O takýto typ certifikátu prejavujú záujem nielen študenti, ale aj vysokoškolskí pedagógovia, zahraniční lektori, doktorandi a rovnako evidujeme aj záujemcov z obchodnej, diplomatickej sféry či individuálnych záujemcov, ktorí potrebujú doložiť svoje jazykové znalosti. Nárast nových skúškových centier ECL na Slovensku nás presviedča o tom, že záujem o potvrdenie jazykových znalostí je veľký a snaha uspieť v konkurencii na európskom trhu je markantná. Inšpiráciou

pre takýto pozitívny prístup k cudzím jazykom môžu byť pre nás aj slová rakúskeho filozofa Ludwiga Wittgensteina: „The limits of my language are the limits of my world".

Mgr. Renáta Pavlová, PhD.,
Jazykové centrum FF UKF,
foto: Renáta Pavlová,
Zuzana Kozárová

MLÁDEŽNÍCKOU DELEGÁTKOU V OSN JE NAŠA ŠTUDENTKA

Všetci kandidáti preukázali veľmi dobré znalosti OSN a Cieľov udržateľného rozvoja, mali rozsiahle skúsenosti s prácou s mládežou a dobrovoľníctvom a motiváciu reprezentovať slovenskú mládež na pôde OSN, no víťazkou sa nakoniec stala práve Petra.

V ďalšom ročníku programu Mládežníckeho delegáta alebo delegátky v OSN (UN Youth Delegates Programme) bude záujmy mladých ľudí zo Slovenska na rokovaniach OSN zastupovať Petra Pauerová, študentka našej univerzity. Projekt realizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Asociáciou krajských rád mládeže (AKRAM) a Iuventou, pričom bol obnovený v roku 2018 po dlhšej, päťročnej, pauze. Aktívna mladá žena tak vo funkcii nahradí Dominika Porvažníka.

Takmer tridsiatka kandidátov, dve kolá

V priebehu júna sa uskutočnili dve náročné kolá výberového procesu. Do prvého kola sa na základe verejnej výzvy zapojilo 26 kandidátov a kandidátok, ktorí okrem životopisu a popisu výkonu svojho mandátu museli preukázať líderské schopnosti, charakternosť a vedomosti o danom sektore v eseji na tému: „How can young people contribute to current global problems solutions? In your response, you may consider the discrimination of marginalized groups, the refugee and migration crisis, climate change, gaps in the Agenda 2030 implementation, war conflicts among other issues you deem important“.

Kandidáti prostredníctvom rôznych úloh preukázali znalosť anglického jazyka, schopnosť zostaviť časový harmonogram aktivít, ktoré by mal delegát počas svojho mandátu stihnúť, a takisto opísali dobrovoľnícke aktivity, ktorých boli alebo sú súčasťou.

Do druhého kola v podobe personálneho rozhovoru postúpilo šesť najlepších uchádzačov podľa bodového ohodnotenia podkladov. Komisiu tvorili predstavitelia ministerstiev, AKRAMU, Iuventy a terajší delegát pri OSN Dominik Porvažník. Všetci kandidáti preukázali veľmi dobré znalosti OSN a Cieľov udržateľného rozvoja, mali rozsiahle skúsenosti s prácou s mládežou a dobrovoľníctvom a motiváciu reprezentovať slovenskú mládež na pôde OSN, no víťazkou sa nakoniec stala práve Petra.

Chcela by viac zapojiť študentov vysokých škôl

Mládežníckou delegátkou bude jeden rok. Jej prácou bude tvorba rôznych workshopov a prednášok na tému SDGs (Ciele udržateľného rozvoja, anglicky Sustainable Development Goals). „Osobne by som chcela do tejto tvorby viac začleniť aj vysokoškolákov, ale tento plán musím ešte špecifickejšie premyslieť,“ hovorí Petra Pauerová. Okrem toho sa bude venovať rôznorodej práci s mládežou z rôznych marginalizovaných skupín. Pomáhať bude tiež pri organizácii sprievodných podujatí s podporou Stálej misie SR pri OSN v spolupráci s delegátmi z iných krajín.

Každá skúsenosť ju niečo naučila

Petra na UKF študuje ruský jazyk v interkultúrnej a obchodnej komunikácii a euroázijské štúdiá. Ako hovorí, štúdium jej poskytlo veľa výhod – okrem chápania činnosti OSN ako celosvetovej organizácie a orientácie sa v medzinárodnom prostredí aj znalosť ďalšieho rokovacieho jazyka OSN, ktorým je ruština. Popri štúdiu bola členkou medzinárodnej mládežníckej organizácie AIESEC, kde zastávala viacero postov. „Ak mám pravdu povedať, práve toto členstvo ma naučilo mnohým zručnostiam, ako je time managment, práca v tíme a jeho vedenie, či rôznym organizačným schopnostiam, ktoré som využila aj pri príprave na pohovor,“ približuje Petra svoje aktivity. „Osobne si myslím, že treba skúsiť všetko, aj študentský život. Popri mojej činnosti v AIESEC som mala aj obyčajnú brigádu, kde som pracovala ako recepčná. Ani jednu skúsenosť by som nemenila, lebo každá jedna ma naučila mnohým novým veciam, ktoré som vedela častokrát využiť aj počas štúdia.“

Nový mandát zatiaľ neberie ako úspech. „Úspech to bude, až keď budem vedieť ukázať prácu, ktorá po mne ostane. Nateraz to skôr vnímam ako veľkú zodpovednosť vykonávať túto funkciu najlepšie, ako budem vedieť,“ uzatvára študentka.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R – Oddelenie médií, foto: archív P. P.

MEDZINÁRODNÁ LETNÁ ŠKOLA ARCHEOLÓGIE 2019 NA PUSTOM HRADE VO ZVOLENE

V lokalite sa našla bohatá stredoveká i praveká kultúrna vrstva s množstvom archeologických nálezov. Ojedinelá bola bronzová nožička zvieraťa - pravdepodobne z aquamanile, teda nádoby, ktorú používala aristokracia vo vrcholnom stredoveku na umývanie rúk pred jedlom.

Už desiata jubilejná sezóna medzinárodnej letnej školy archeológie na Pustom hrade vo Zvolene sa uskutočnila od 15. júla do 9. augusta 2019. Jej hlavným organizátorom bola Katedra archeológie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a projekt koordinovala doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD. Archeologický výskum na Pustom hrade vedie PhDr. Ján Beljak, PhD. Partnermi projektu boli Archeologický ústav SAV v Nitre, občianske združenie ARCHEOFACT, Mesto Zvolen a Eötvös Loránd Tudományegyetem v Budapešti v Maďarsku. Na projekte participovali aj lektori z Maďarska (Dr. Szabolcs Balász Nagy) a Nemecka (Dieter Barz).

Výnimočné nálezy

Účastníci projektu sa podieľali na archeologickom výskume pravekého hradiska zo záveru doby bronzovej a vrcholnostredovekého hradu NKP Pustý hrad vo Zvolene. V rámci letnej školy sa realizoval terény výskum na Hornom hrade Pustého hradu v archeologickej sonde číslo 3/2019 s rozmermi 11 × 5 m. Tá bola rozdelená na dva rovnaké sektory oddelené 1 m širokým kontrolným blokom. Od trávnatého povrchu sa postupovalo ručne až na skalné podložie, ktoré sa nachádzalo v hĺbke približne 1 m a viac od súčasného povrchu. V oboch sektoroch sa nachádzala bohatá stredoveká i praveká kultúrna vrstva s množstvom archeologických nálezov v podobe keramických črepov, zvieracích kostí a kovových predmetov. K výnimočným stredovekým nálezom patrili dve desiatky mincových plieškov pripravených na razbu falzifikátov mincí uhorských a českých kráľov, niekoľko pravých uhorských denárov kráľa Bela IV. i Ondreja III., ale aj napr. český parvus Václava II., polotovary predmetov z parohoviny i hotové kostené výrobky, železné čepele nožov, fragment podkovy i kosáka, časť strmeňa, hroty šípov s tŕňom i tuľajkou, fragmenty keramických téglikov na tavenie a mnohé iné. Ojedinelá bola bronzová nožička zvieraťa (podľa tvaru azda leva?), pravdepodobne z aquamanile, teda nádoby, ktorú používala aristokracia vo vrcholnom stredoveku na umývanie rúk pred jedlom. V stredoveku tieto nádoby bývali z hliny, alebo vzácnejšie z bronzu alebo mosadze, často zobrazovali zvieratá alebo ľudí, aj v podobe jazdcov sediacich na ich chrbte. Na Pustom hrade ide zatiaľ o prvý nález tohto typu. Nožička je zlomená tesne pod kolenom zvieraťa, pričom mohlo ísť o fragment, ktorý sa mal použiť na pretavenie a azda výrobu falzifikátov mincí. Z pravekých nálezov k výnimočným kusom pat-

Kresebná dokumentácia opevnenia hradu.

Bádanie v archeologických sondách.

↓ Pustý hrad, Horný hrad - stredoveké mince.

Archeologický výskum na Pustom hrade.

ria bronzové tyčinky a rytou technikou zdobený kruhový šperk, zámerne prehnutý bronzový šíp, zdobené fragmenty hrncovitých nádob a šálok, ako aj drobné hlinené predmety, medzi ktorými vynikali prasleny (aj zdobený) a kompletne zachované prevŕtané hlinené koliesko s ozdobnou hranou. Tieto nálezy tu nechali prví trvalí obyvatelia pustohradného kopca v závere doby bronzovej okolo 1000 rokov pred Kr., ktorí si tu postavili opevnené hradisko a využívali prírodné danosti lokality s dobrým pohľadom do Zvolenskej kotliny a jej širšieho okolia.

Vyskúšali si aj kresebnú dokumentáciu

Medzi objavené nehnuteľné nálezy patrilo ohnisko kruhového tvaru identifikované priamo pri vnútornom líci stredovekého opevnenia hradu v severnom sektore sondy. V južnom sektore bola identifikovaná výrazná deštrukcia kvadratického tvaru - zrejme podlahy/steny budovy zo záveru doby bronzovej. Opätovne sa potvrdil poznatok známy už z minulých rokov, že masívna stredoveká murovaná hradba bola založená priamo na splanírovanú pravekú vrstvu zo záveru doby bronzovej. Samotné skalné podložie malo povrch nerovný a výraznejšie členený predovšetkým v severnej časti skúmanej plochy.

Okrem vykopávok si účastníci letnej školy priamo v teréne postupne vyskúšali kresebnú dokumentáciu profilov i pôdorysu skúmaných sektorov na milimetrový papier v mierke 1:20, vyhľadávanie artefaktov pomocou preosievania vykopanej hliny, umývanie nálezov a v depozitári aj triedenie a kategorizáciu archeologických predmetov z minulých výskumov Pustého hradu.

V rámci letnej školy archeológie hrad 25. júla navštívil aj župan Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter v rámci otvorenia Pohronskej hradnej cesty, ktorá spája deväť hradov a ďalšie významné pamiatky pozdĺž toku Hrona od Zvolenského zámku až po opevnený kláštor benediktínov v Hronskom Beňadiku. Na Pustý hrad neprišiel s prázdnymi rukami, ale účastníkov a ďalších brigádnikov obdaroval tričkami s logom letnej školy archeológie a Pohronskej hradnej cesty.

Letnú školu archeológie 2019 na Pustom hrade podporil Banskobystrický samosprávny kraj (číslo zmluvy 814/2019/ODDRF).

Doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,
FF - Katedra archeológie, foto: autorka

↓ Aquamanile zo Saska z 13. storočia a nožička nájdená na Pustom hrade.

LETNÁ ŠKOLA PROJEKTU ERASMUS+ INCLUSME

Letnej školy sa zúčastnilo 29 študentov zo siedmich krajín, zastúpenie malo aj Slovensko v podobe troch študentiek denného doktorandského štúdia z Katedry matematiky na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre.

Projekt Erasmus+ IncluSMe (Interkultúrne vzdelávanie v prírodovedných predmetoch a matematike) ponúkol zaujímavú príležitosť zúčastniť sa letnej školy aj trom študentkám denného doktorandského štúdia z Katedry matematiky na Fakulte prírodných vied UKF v Nitre (Lucia Vargová, Petronela Šovčíková a Kristína Bulková). Intelektuálnymi výstupmi projektu IncluSMe sú moduly vzdelávania pre budúcich učiteľov, ktoré sa zaoberajú konkrétnym obsahom a konštruktívnym prístupom k riešeniu jednej z najväčších súčasných výziev školstva v Európe: vzdelávanie pre zvyšujúci sa počet detí utečencov, ich integrácia do európskych vzdelávacích systémov a zabezpečenie stabilnej a sociálne súdržnej spoločnosti tých štátov EÚ, v ktorých najviac uvedené problémy pociťujú.

Cieľom projektu je zvýšenie kvality študijných programov určených na prípravu budúcich učiteľov matematiky a prírodovedných predmetov a prostredníctvom vybraných tém interkultúrneho vzdelávania posilniť sociálne a občianske kompetencie budúcich učiteľov a tiež ich vnímanie a riešenie problémov v triedach so žiakmi z kultúrne rôznorodého prostredia.

Zoznamovali sa s inkluzívnou pedagogikou

Letná škola pre budúcich učiteľov matematiky sa konala od 23. júna do 4. júla v malom kúpeľnom meste Druskininkai, ktoré leží na hraniciach Litvy s Poľskom a s Bieloruskom. Organizovaná bola pod záštitou Univerzity vo Vilniuse, pod vedením prof. Dr. Valentiny Dagiene, vedúcej Katedry informatiky Univerzity vo Vilniuse. Letnej školy sa zúčastnilo 29 študentov zo siedmich európskych krajín (Česko, Nórsko, Litva, Švédsko, Ukrajina, Grécko a Slovensko), ktorí sa na prednáškach, seminároch a workshopoch zoznamovali s inkluzívnou pedagogikou zameranou na obsah vzdelávania v matematike v interkultúrnom prostredí.

Program letnej školy vyplýval z intelektuálnych výstupov projektu IncluSMe so všeobecným zameraním pre prírodovedné odbory a matematiku a obsah aktivít bol cielený špeciálne pre učiteľov matematiky. Účastníci letnej školy sa podrobne oboznámili s modulmi vy-

tvorenými v rámci projektu: Úvod do kultúry a diverzity z perspektívy budúcich učiteľov matematiky a prírodovedných predmetov; Riešenie nedostatkov v matematických kompetenciách žiakov z kultúrne odlišného prostredia; Kontexty v obsahu vyučovania matematiky spojené s kultúrou; Rôzne kultúry a rôzne prístupy k uvažovaniu a k algoritmizácii v matematike; Vyučovanie matematiky v prostredí mimo školy a Hodnotenie v matematike v multikultúrnom kontexte.

Počas záverečného kolokvia každý účastník prezentoval vlastnú skúsenosť a poznatky získané z vyučovania v rámci letnej školy. Prednášky, workshopy a aktivity pre účastníkov viedli pedagógovia z partnerských inštitúcií projektu: Nemecko (Freiburg, Oliver Straser), Holandsko (Utrecht, Monica Wijers), Švédsko (Jonkoping, Jesper Boesen, Ola Nordqvist), Slovensko (Nitra, Soňa Čeretková) a Litva (Vilnius, Valentina Dagiene).

Možnosti spolupráce s našou univerzitou

Program letnej školy ponúkol pre účastníkov aj kultúrne a spoločenské aktivity, napríklad návštevu múzea hudobného skladateľa a maliara M. K. Čiurlionisa, návštevu Múzea lesa a prehliadku zaujímavých parkov a prameňov minerálnych vôd v okolí kúpeľného mestečka Druskininkai. Zaujímavou skúsenosťou bola návšteva strednej školy Rytas spojená s diskusiou o obsahu a metódach vyučovania matematiky s učiteľmi matematiky tejto školy. Počas bohatej diskusie boli načrtnuté možnosti spolupráce so strednými školami na Slovensku a s Katedrou matematiky FPV UKF, najmä v organizovaní tímových matematických súťaží.

Letná škola projektu Erasmus+ IncluSMe určená budúcim učiteľom matematiky nadviazala na obdobnú aktivitu tohto úspešného projektu určenú študentom učiteľstva prírodovedných predmetov, ktorá sa konala v júni 2018 na Karlovej univerzite v Prahe a ktorej sa zúčastnilo päť študentov FPV UKF, a tiež na konferenciu projektu IncluSMe, ktorú Katedra matematiky FPV UKF zorganizovala 28. augusta 2018.

Doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD.,
Mgr. Kristína Bulková, Mgr. Petronela Šovčíková, PaedDr. Lucia Vargová,
foto: Valentina Dagiene

NA UKF SA STRETLI ČLENOVIA PROJEKTU ERASMUS+ DIREKT

Cieľom projektu je rozvoj a zlepšenie vzdelávacích programov zameraných na študentov, mladých vedeckých pracovníkov a učiteľov.

Na Katedre lingvodidaktiky a interkultúrnych štúdií PF sa 2. – 5. júla stretli členovia medzinárodného projektu Erasmus+ „Developing Trans-regional information literacy for lifelong learning and the knowledge economy [DIREKT]“. Kolegovia z Írska (Limerick), Nemecka (Drážďany), Číny (Peking, Xi`an, Nanjing), Kazachstanu (Almaty, Nur-sultan, Kostanay) a Ruska (St. Petersburg, Petrozavodsk, Saransk, Vladivostok) sa venovali najmä otázkam týkajúcich sa finalizácie projektu.

Hlavným cieľom projektu, do ktorého je okrem UKF zapojených 14 zahraničných univerzít a vzdelávacích inštitúcií, je rozvoj a zlepšenie vzdelávacích programov zameraných na študentov, mladých vedeckých pracovníkov a učiteľov, s cieľom rozvinúť ich informačnú gramotnosť a akademické písanie v angličtine. Hlavní koordinátori projektu (Limerick, Írsko), zástupcovia univerzít Európskej únie (UKF a Technische Universität Dresden), ktorí zabezpečujú edukačnú časť projektu a predstavitelia partnerských univerzít z Číny, Kazachstanu a Ruska riešili na stretnutí detaily implementácie podporných on-line platforiem, ktoré umožňujú partnerské učenie sa, virtuálnu mobilitu a výmenu osvedčených postupov.

Hostitelia stretnutia z KLIŠ PF UKF doc. Mgr. Eva Reid, PhD., a doc. PhDr. Božena Horváthová, PhD., sú v rámci projektu zodpovedné za monitorovanie a hodnotenie kvality ôsmich modulov, ktorých cieľom je zaviesť kompetencie v informačnej gramotnosti do vzdelávacích programov a podporiť rozvoj celoživotného vzdelávania.

Keďže významnou súčasťou projektu je úloha knižníc pri sprostredkovaní kvalitných informácií, ich prínos k rozvoju schopnosti vyhľadávať a overovať informácie, ako aj kriticky rozlišovať medzi pravdivými a nepravdivými informáciami, účastníci stretnutia navštívili aj Univerzitnú knižnicu. Bodkou za úspešným stretnutím bola návšteva historickej neoklasicistickej Diecéznej knižnice v Nitre a prehliadka priestorov Nitrianskeho hradu.

Doc. PhDr. Božena Horváthová, PhD.,
PF – Katedra lingvodidaktiky a interkultúrnych štúdií,
foto: Eva Reid

JUBILEJNÁ RAKÚSKO-SLOVENSKÁ LETNÁ ŠKOLA

Oslávila už svoje 20. jubileum, pričom v Nitre sa tento rok uskutočnila už deviatykrát, čo je v porovnaní s inými univerzitami najviac.

V Nitre sa 7. – 20. júla zišlo 26 zanietených rakúskych a slovenských vysokoškolákov a akademických pracovníkov, aby si v rámci rakúsko-slovenskej letnej školy zdokonalili nielen svoje znalosti nemčiny a slovenčiny, ale dozvedeli sa aj niečo viac o histórii a kultúre svojho suseda a spoznali zaujímavé a pre mnohých nové miesta Slovenska.

Tohtoročná rakúsko-slovenská letná škola bola výnimočná už aj preto, že oslávila svoje 20. jubileum. Prvú rakúsko-slovenskú letnú školu zorganizovala v roku 1999 Gabriele Bauer, rakúska lektorka pôsobiaca na Katedre germanistiky FF UKF. Odvtedy sa rakúsko-slovenská letná škola konala s menšími prestávkami striedavo v Bratislave, Banskej Bystrici, Prešove a Nitre. V Nitre sa pritom tento rok uskutočnila už deviatykrát, čo je v porovnaní s inými univerzitami najviac. Intenzívnu dopoludňajšiu jazykovú výučbu dopĺňali rôznorodé tandemové aktivity, celodenné poznávacie výlety do Banskej Štiavnice, Komárna, Kolárova a Topoľčianok, odborné prednášky pozvaných hostí, výstup na Zobor a spoločná tvorba časopisu „Firhang auf!“.

Jedinečným zážitkom bolo pre účastníkov letnej školy aj popoludnie strávené s Folklórnym súborom Zobor a ženskou speváckou skupinou Vranky.

Rakúsko-slovenskú letnú školu zorganizovala Katedra germanistiky FF v spolupráci s rakúskym partnerom FH Burgenland v Eisenstadte. Letná škola sa aj tento rok konala vďake finančnej podpore Akcie Rakúsko-Slovensko a Rakúskeho kultúrneho fóra v Bratislave.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
FF - Katedra germanistiky,
foto: Renáta Pavlová, Peter Horváth

AKTUÁLNE STRATÉGIE ROZVOJA SPOLUPRÁCE S GRUZÍNSKOM

Na jeseň sú plánované ďalšie aktivity, ktoré by mali značne rozšíriť paletu spolupráce UKF s gruzínskymi vysokoškolskými inštitúciami prostredníctvom programu Erasmus+ či iných projektových schém.

Návšteva Spojenej školy v Topoľčanoch. Vpredu zľava doprava Prof. Ia Mosashvili, Mgr. Silvia Kunová, PhD., a Prof. Dr. Tamar Lominadze.

Kalendárny rok 2019 možno ešte pred jeho uzavretím hodnotiť ako veľmi významný z hľadiska budovania a strategického rozvíjania spolupráce UKF v Nitre s gruzínskymi vysokoškolskými inštitúciami.

Ešte v závere letného semestra, 9. – 15. mája, na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre v rámci programu Erasmus+ KA 107 absolvovali mobility riaditeľka e-Learningového Centra Gruzínskej technickej univerzity (GTU) v Tbilisi prof. Dr. Tamar Lominadze a prof. Ia Mosashvili, ktorá pôsobí na Fakulte informačných a riadiacich systémov GTU a súčasne vyučuje aj na Fakulte počítačového inžinierstva Štátnej univerzity San Diego. Súčasťou ich pracovného programu boli aj diskusie so zástupcami Pedagogickej fakulty a vybraných univerzitných pracovísk o možnostiach rozvíjania ďalšej spolupráce a ďalších aktivít, či už prostredníctvom programu Erasmus+ alebo aj iných projektových schém.

Návštevy a zážitky z praxe

Nesporne zaujímavým zážitkom pre gruzínsku delegáciu bola návšteva historického centra Banskej Štiavnice, ktorej súčasťou bolo aj sfáranie do bane. Podnetnou však bola najmä návšteva Spojenej školy v Topoľčanoch pre hendikepovaných žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, na ktorej vo funkcii riaditeľky pôsobí Mgr. Silvia Kunová, PhD., úspešná absolventka doktorandského štúdia realizovaného na školiacom pracovisku Katedry techniky a informačných technológií PF UKF (téma dizertačnej práce Virtuálne 3D modely rozvíjajúce priestorovú predstavivosť žiakov ZŠ, 2016).

Katedra techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF v Nitre s touto základnou školou spolupracuje už dlhodobo, a to v dvoch kľúčových oblastiach. Prvou je aplikácia informačných technológií v komunikácii hendikepovaných žiakov so svojím okolím a druhou oblasťou je program technického vzdelávania a praktickej prípravy hendikepovaných žiakov pre ich profesijné smerovanie a plnohodnotné uplatnenie na trhu práce. Návšteva z GTU si mohla priamo v praxi pozrieť, ako prebieha vyučovanie hendikepovaných žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, podporované najmodernejšími hardvérovými a softvérovými produktmi. Žiaci pre návštevu ako prekvapenie pripravili pohostenie gruzínskymi špecialitami, ktoré urobili pod vedením svojich učiteľov v rámci praktického vyučovania. Prof. T. Lominadze aj prof. I. Mosashvili si z návštevy odniesli veľmi silný emotívny zážitok, pričom vysoko pozitívne ocenili prácu pedagógov a podporu rodičov, ale aj výsledky spoločného výskumu KTIT PF UKF v Nitre a Spojenej základnej školy v Topoľčanoch v danej oblasti.

Rozšírenie spolupráce

Na jeseň sú plánované ďalšie aktivity, ktoré by mali značne rozšíriť diapazón vykazovanej slovensko-gruzínskej spolupráce. Jednou z nich je pripravovaný semestrálny študijný pobyt doktorandky Salome Mukhashavria na KTIT PF UKF v Nitre, zameraný na riešenie témy jej dizertačnej práce Virtuálne modelovanie priemyselných automatizačných systémov, a druhou je plánovaný prednáškový pobyt slovenskej delegácie na GTU (zloženej zo zástupcov KTIT PF a KI FPV UKF v Nitre), realizovaný takisto v rámci programu Erasmus+ KA 107. Strategickým zámerom je realizovať túto mobilitu v termíne konania 14. ročníka medzinárodnej konferencie Silk Road Conference on Globalization: Trends and Perspectives 2019, ktorú neorganizuje GTU, ale ďalšia univerzita sídliaca v Tbilisi, a to Medzinárodná čiernomorská univerzita. International Black Sea University oslovila UKF v Nitre na spoluprácu pri organizovaní uvedenej konferencie, pričom spolupráca zo strany UKF spočíva v aktívnej účasti našich zamestnancov jednak v prednáškovej časti a jednak v práci v organizačnom výbore a zastúpení medzi vedeckými garantmi konferencie. Aktívne na tejto konferencii zatiaľ participujú prevažne zamestnanci FPV UKF, ale do jednotlivých oblastí, ako napr. ekonomika, globalizácia, politológia, história, technológie, ľudské práva, sa môžu prihlásiť aj zamestnanci ďalších fakúlt našej univerzity.

Projekty a študijné návštevy

Projekt Zdieľanie skúseností a expertízy z oblasti ekológie, environmentalistiky a regionálneho rozvoja medzi Slovenskom a Gruzínskom realizuje FPV UKF (KEE) prostredníctvom Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu a s finančnou podporou Zastupiteľského úradu SR v Tbilisi, reprezentovaného veľvyslancom p. Pavlom Vízdalom. V rámci projektu sa na UKF v Nitre a na Slovensku 22. a 23. apríla uskutočnila študijná návšteva delegácie zo Štátnej univerzity Ivane Javakhishvili Tbillisi (prof. Dr. Joseph Salukvadze a MSc. Salome Kobaidze, Fakulta sociálnych a politických vied). O schválenie podobného projektu sa uchádza aj PF UKF (KTIT) - názov projektu je Zdieľanie skúseností v oblasti PLC systémov a vysokoškolskej prípravy učiteľov a v prípade jeho schválenia by sa s príslušným odborným programom mala v tomto roku realizovať študijná návšteva 4-člennej delegácie z GTU Tbilisi na UKF a ďalších slovenských inštitúciách.

K napĺňaniu stratégie rozvoja spolupráce UKF aj s ďalšími vysokoškolskými inštitúciami (prioritne s gruzínskymi, ale aj inými) by mala prispieť účasť zástupcov FPV a PF UKF na druhom ročníku International Staff Week, organizovanom na Ilia State University v Tbilisi.

Prof. PaedDr. Alena Hašková, CSc.,
PF - Katedra techniky
a informačných technológií,
foto: archív A. H.

INTERKULTÚRNY WORKSHOP PRE ZAHRANIČNÝCH ŠTUDENTOV

Vďaka multikultúrne zostaveným tímom sa študenti pri hľadaní odpovedí navzájom podporovali a zároveň obohatili program aj prezentovaním svojich národných tradícií.

Po semestrálnom absolvovaní kurzu slovenského jazyka zorganizovalo Jazykové centrum pre zahraničných študentov z Bulharska, Severného Írska, Ukrajiny, Ruska, Kazachstanu, Rumunska a Českej republiky interkultúrny workshop zameraný na spoznávanie Slovenska aj prostredníctvom slovenskej hudby, tanca, slovenských reálií či slovenskej gastronómie.

O pôsobivý hudobný vstup sa postaral gajdoš Lukáš Lacko, ktorý počas workshopu hudobne sprevádzal Folklórny súbor Ponitran z UKF. Tanečníci Daniel Devečka, Katarína Kantoráková, Alexandra Ružbacká a Miroslav Beck odprezentovali študentom ľudové tance v slovenských krojoch z nitrianskeho regiónu, ktoré im zapožičala vedúca FS Ponitran Mgr. Martina Hrabovská. Tanečníci naučili študentov základné kroky skupinového aj párového ľudového tanca a zaspievali im známe ľudové piesne.

V rámci workshopu si študenti overili svoje vedomosti zo slovenčiny v kvíze zameranom na spoznávanie slovenskej kultúry, spoločnosti, prírody a geografie. Študenti boli rozdelení na dva tímy pozostávajúce zo skupiny domácich a zahraničných študentov. Tím „Slovania“ zvíťazil o jeden bod nad tímom „Pávy“, ktorý sa pri názve inšpiroval známou ľudovou piesňou. „Vďaka multikultúrne zostaveným tímom sa študenti pri hľadaní odpovedí navzájom podporovali a zároveň obohatili program aj prezentovaním svojich národných tradícií. Záver programu patril študentkám z Univerzity v Belfaste, ktoré si získali pozornosť publika tradičným írskym baletným tancom. V takejto forme interaktívneho stretnutia majú študenti možnosť spoznať Slovensko nielen cez jazyk, ale rovnako aj prostredníctvom zážitkov, ktoré prispievajú k vzájomnému spoznávaniu kultúrnych

a etnografických reálií," uvádza Mgr. Renáta Pavlová, PhD., lektorka slovenského jazyka.

Zahraniční študenti o kurze slovenského jazyka povedali:

- Tento dvojsemestrálny kurz mi pomohol nielen zlepšiť slovenský jazyk, ale aj spoznať Slovensko, jeho kultúru a tradície. Zoznámiť sa s mentalitou Slovákov a ich spôsobom života. Naučila som sa nebáť hovoriť a učiť sa zo svojich chýb. Na poslednej hodine pre nás naša lektorka pripravila záverečný interkultúrny workshop, ktorý sa všetkým študentom veľmi páčil. Tancovali sme slovenské ľudové tance a súťažili sme v kvíze. Slovensko je susednou krajinou Ukrajiny, v našich krajinách je veľa spoločného, takže sa cítim skoro ako doma aj vďaka učiteľom a mojim spolužiakom. Som veľmi vďačná za možnosť zúčastniť na tomto kurze. **(Bohdana, Ukrajina)**
- Chcela by som poďakovať všetkým, ktorí urobili pre nás, študentov zo zahraničia, kurz slovenského jazyka. Tento kurz bol pre nás veľmi dôležitý, pretože keď som prišla na Slovensko, tak vôbec som nerozumela a nerozprávala som. Kurz slovenského jazyka je pre nás veľká pomoc v štúdiu a v živote na Slovensku. Vďaka nemu máme možnosť rýchlejšie sa tu adaptovať. Chcela by som sa naďalej hlbšie venovať štúdiu slovenčiny. Chcela by som pochopiť pravidlá jazyka, ako funguje a žije. Je to pre mňa dôležité, aby som pochopila aj život na Slovensku, tradície a obyčaje. Ďakujem vám pekne za takúto možnosť. **(Alena, Rusko)**
- Kurz slovenštiny se mi moc líbil především tím, že jsme tam byly různé národnosti a mohli se od sebe učit. Naše lektorka se nám snažila předávat informace, které byly aktuální v Nitře, vždy nám dala tip, co navštívit nebo kam se jít projít. Moc mě mrzí, že jsem se nemohla zúčastnit literárních večerů. Moje největší zjištění bylo, že i když vše (až na odborné názvy, názvy rostlin, zvířat a pod.) rozumím, psát mi nejde vůbec. Ráda bych s učením se slovenštiny pokračovala a udělala si na fakultě certifikát ze slovenštiny. Semináře byli jediný zlom za celý pobyt, kdy jsem opravdu musela mluvit slovensky a nikdo se mi nesmál. K běžné komunikaci jsem používala češtinu. Právě jsem se vrátila z Itálie, kde jsem byla 10 dní s tělocvikáři z UKF. Občas večer jsem prohodila nějaké slovenské slovíčko, tak byli mile překvapeni. Společně jsme usoudili, že i když máme docela dost rozdílných slov, je moc dobře, že si stále rozumíme. Jednou až budu učit děti na prvním stupni v Čechách, budu jim dávat texty i slovensky, aby Slovákům rozuměli. Když jezdím do Prahy a ve vlaku jsou menší děti a promluví na ně někdo ze Slovenska, dítě se zarazí a nerozumí. Nechci, aby to tak dopadlo s mými budoucími žáky. Nejvíce mě ze slovenských osobností zaujal Štefánik, i přestože jsem ho dříve znala. Na předposlední hodině jsme o něm i četli, takže jsem si jen upevnila získané informace. Závěrečná hodina byla parádní! Recept na štrúdl jsem dostala a už se těším, až ho udělám našim doma. Slovenské dudy jsem také ještě nikdy neviděla takto z blízka. **(Jana, ČR)**
- Kurz slovenčiny bol pre mňa veľmi užitočný. Okrem novej slovnej zásoby som sa dozvedela veľa zaujímavostí o Slovensku. Videla som tradičné oblečenie, tance, piesne. Jedným z mojich obľúbených miest v Nitre je a zostane Nitriansky hrad. Bude mi chýbať pokoj v Nitre, pretože žijem v dynamickejšom prostredí, v Sofii. Počas kurzu sme mnohokrát porovnali Slovensko s inými krajinami. Osobne som porovnala Bulharsko a Slovensko takmer vo všetkých oblastiach. Pre mňa je Slovensko oveľa odlišnejšie, ale to môže byť dôvod, prečo som si vybrala práve slovenčinu. Moja obľúbená pieseň je Mandolína od Adama Ďuricu. Všetko, čo som videla, počula a pochopila o Slovensku, bude pre mňa v budúcnosti užitočné. Kurz slovenčiny okrem toho, že je užitočný vďaka slovenskej komunikácii, mi tiež predstavil úžasných ľudí. (Katrin, Bulharsko)
- Na kurze sa mi všetko páčilo, lepšie som začala rozumieť gramatike. Témy boli zaujímavé – boli to témy o Slovensku, čo sa kde nachádza, aké festivaly sa organizujú, aké sviatky sa oslavujú na Slovensku. Myslím si, že by bolo zaujímavé učiť sa nárečia v slovenskom jazyku a ako hovoria mladí ľudia na Slovensku. **(Olga, Ukrajina)**
- Páčila sa mi prehliadka hradu, ktorá bola na úvodnom intenzívnom kurze. Kurz mi pomohol v tom, že pri hovorení v triede lektorka opravovala naše chyby. Chcela by som sa zdokonaliť ešte viac v gramatike a precvičovať ju v texte. Zaujala ma osobnosť diplomata Štefánika. Ťažko si zvyknúť na to, že obchody na Slovensku sú počas sviatkov zatvorené. A jedlo je iné, napríklad, ak budete jesť v jedálni. **(Alevtina, Kazachstan)**
- Som príjemne prekvapený úrovňou vyučovania na univerzite a v meste Nitra. Je to nádherné mesto. Obľúbeným miestom bol pre mňa Nitriansky hrad. Celkovo som rád chodil na semináre, všetci učitelia sú úžasní ľudia. Nitra mi bude chýbať. **(Petru, Rumunsko)**
- Mám rada kurz slovenského jazyka, ale chcela by som navštevovať tento kurz niekoľkokrát v týždni. Gramatika je pre mňa ťažká, ale páči sa mi, keď sa učíme niekedy aj cez slovné hry. Na záverečnom interkultúrnom workshope bol pre mňa zaujímavý kvíz o Slovensku. **(Jaroslava, Rusko)**

Mgr. Renáta Pavlová, PhD.,
Jazykové centrum FF UKF,
foto: autorka

PRETOŽE NAŠIM ŠTUDENTOM NITRA CHUTÍ!

Výstupom projektu bude aj elektronický sprievodca, ktorého cieľom je poskytnúť obyvateľom a návštevníkom prehľad o gastronomických možnostiach v meste.

To, že v historickej Nitre ľudia zaháňajú svoj hlad po kultúre, je dobre známa skutočnosť. Nitra láka svojimi pamiatkami a podujatiami mnoho návštevníkov. V našom meste sa však dá zahnať aj skutočný hlad – výborným jedlom.

Význam gastronómie pre rozvoj turizmu v Nitre si uvedomili aj študenti Katedry manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre, ktorí sú častými návštevníkmi reštaurácií, kaviarní a iných gastropodnikov. Pre dobrý kulinársky zážitok je nevyhnuté vybrať si tú pravú reštauráciu či kaviareň. Presýtenie gastronomickými zariadeniami a nedostatok informácií o jednotlivých prevádzkach spôsobuje všeobecnú dezorientáciu pri ich výbere. Preto sa voľba, „kam sa ísť najesť či občerstviť“, stáva náročnejšou a často nenaplní návštevníkove očakávania od jedál, nápojov a služieb. V prípade, že majú ľudia potrebu overiť si kvalitu jednotlivých gastronomických zariadení, hľadajú informácie na internete a dôverujú v mnohých prípadoch aj neovereným recenziám.

Problém zorientovať sa na poli nitrianskych gastronomických zariadení pocítili aj študenti KMKT. Tím mladých nadšencov dobrého jedla sa zamyslel, ako oboznámiť širšiu verejnosť so stravovacími možnosťami a ponukou kvalitných nápojov.

V spolupráci s odborným asistentom katedry PhDr. Romanom Zimom, PhD., tak prepojili lásku k Nitre s láskou k jedlu a vznikol projekt s príznačným názvom - Nitra Mi Chutí. Hodnotí súčasný stav gastronomických zariadení a spôsob ich komunikácie so zákazníkmi. Cieľom je vytvoriť databázu reštaurácií, fastfoodov, bistier, cukrární, kaviarní a barov, ktorá by objektívne informovala o službách a ich kvalite. Výstupy projektu Nitra Mi Chutí budú navigáciou pre všetkých, ktorí sú stratení v mori ponúk jedál, dezertov, nápojov a iných produktov nitrianskych prevádzok. Verejnosti tak budú poskytnuté kvalitné odborné recenzie, analýzy jedálnych a nápojových lístkov, tipy na príjemné posedenia vo dvojici, s priateľmi či rodinou.

Študenti hodnotia ponuku rôznych cenových kategórií a spôsobov prípravy. Sú obdivovateľmi vôní kvalitných káv v útulných kaviarničkách, zvukov chrumkania čerstvých bagiet aj stúpajúcej pary z horúcej polievky. Všímajú si uloženie ovocia na torte aj stekajúcu kvapku po orosenom pohári piva. Preciťujú atmosféru, sledujú dekorácie na stoloch, kvalitu stoličiek, vankúše za chrbtom, či vône exotických sviečok. Všetko, čo jedia, pijú, vychutnávajú, vidia a cítia, sa snažia fotograficky zvečniť a pustiť do éteru s výstižnými komentármi.

Všetky textové recenzie s fotodokumentáciou aj videoreportáže sú k dispozícii na facebookovom a instagramovom profile projektu. Študenti zatiaľ stihli s kamerou nahliadnuť do zákulisia vegánskej reštaurácie Páni Baklažáni, kde sa priamo od majiteľa dozvedeli viac o ich spôsobe prípravy jedál. V Bloom: Gin, cocktails & lounge mali možnosť ochutnať legendárne „klasiky“, ale aj úplné novinky vo svete drinkov, a zavítali aj do novootvorených priestorov kaviarne Moka Coffeeshop, kde ochutnali kvalitné kávy. Videoreportáže zachytávajú celý priebeh prípravy jedla, jeho servírovanie, interiér prevádzok a sú dopĺňané hlasovým komentárom. Nitra Mi Chutí sa verejnosti prezentuje aj originálnym logom na žltom podklade.

Projekt nie je len nástrojom pri zoznamovaní sa s nitrianskymi gastronomickými zariadeniami, ale zároveň slúži študentom ako pomôcka pri výučbe marketingu a gastronómie v praxi. Zisťujú, aké je propagovať a predávať služby verejnosti, obstarávať kvalitné suroviny, vytvárať ponuku. Ciele projektu Nitra Mi Chutí budú môcť študenti naplniť aj vďaka finančnému príspevku, ktorý získali v grantovom programe Mením svoje mesto, realizovanom Nitrianskou komunitnou nadáciou.

Výstupom projektu bude aj elektronický sprievodca, ktorého cieľom je poskytnúť obyvateľom a návštevníkom prehľad o gastronomických možnostiach v meste. Sprievodca bude obsahovať zoznam gastronomických zariadení spolu s kontaktmi. Študenti plánujú projekt naďalej intenzívne popularizovať a veria, že internetovú stránku Nitra Mi Chutí si ľudia obľúbia ako zdroj relevantných informácií.

Mgr. Simona Martinčeková, FF - Katedra manažmentu kultúry a turizmu,
foto: Roman Zima

UKF ZÍSKALA PRÍSTUP DO SKETCHENGINE

Naša univerzita je prvou na Slovensku, ktorej sa podarilo získať bezplatný prístup do korpusového nástroja vhodného pre jazykovedcov či prekladateľov. Viacero pracovníkov Filozofickej fakulty zoskupených v Iniciatíve za Digital Humanities na FF UKF v Nitre v rámci projektu Integrácia vzdelávania a výskumu na UKF s ohľadom na spoločenské potreby a požiadavky praxe (manažér projektu za FF - Mgr. M. Debnár, PhD.) od začiatku roka 2019 absolvovalo viacero workshopov a konferencií. Cieľom týchto stretnutí a rokovaní bolo okrem nadobudnutia nových zručností v rôznych oblastiach DH najmä nadviazanie relevantnej medzinárodnej spolupráce a zapojenie FF ako partnera do spolupráce na medzinárodných projektoch. Jedným z výstupov je aj bezplatný prístup do kvalitného korpusového nástroja SketchEngine v rámci infraštruktúry ELEXIS.

SketchEngine je vynikajúci nástroj pre jazykovedcov, prekladateľov, historikov, terminológov a všetkých, ktorí sa venujú kvantitatívnym analýzam textov. ELEXIS je infraštruktúra, ktorá podporuje spoluprácu a výmenu poznatkov medzi rôznymi výskumnými komunitami v lexikografii s cieľom preklenúť priepasť medzi jazykmi s menej rozvinutými zdrojmi a tými, ktoré disponujú pokročilými zdrojmi a IT nástrojmi. UKF je tak prvou univerzitou na Slovensku, ktorá sa pripája k tristo európskym inštitúciám, univerzitám a ústavom národných akadémií vied, ktorým bol poskytnutý bezplatný prístup do SketchEngine až do roku 2022. Po mnohých technických prekážkach vyplývajúcich z toho, že Slovensko nemá zastúpenie v EduGain, ktorý sa na prístup vyžadoval, sa nám nakoniec podarilo spustiť bezplatný prístup v špeciálnom režime. Do SketchEngine sa dá prihlásiť z univerzitného systému podľa inštrukcií uvedených na stránke www.sketchengine.eu.

Pre záujemcov o používanie tohto nástroja plánujeme na jeseň 2019 zorganizovať aj workshop.

Mgr. Marek Debnár, PhD.,
FF - Katedra všeobecnej a aplikovanej etiky

MEDZINÁRODNÝ WORKSHOP NA INŠTITÚTE SLAVISTIKY V BERLÍNE

Na Inštitúte slavistiky Humboldtovej univerzity v Berlíne sa v júni uskutočnil medzinárodný workshop pre učiteľov slovenčiny pre cudzincov. Podujatie otvoril vedúci Inštitútu slavistiky Prof. Dr. Roland Meyer. Úvodná prednáška patrila Dr. Robertovi Hammelovi z Berlína, ktorý priblížil prvý kompletný preklad Reussových nemeckých komentárov k slovenským národným rozprávkam. Organizáciu workshopu zabezpečila PaedDr. Jana Kamanová, lektorka slovenského jazyka a kultúry na Inštitúte slavistiky v Berlíne. Odborníci z oblasti výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka prezentovali svoje príspevky porovnávajúce buď slovanské jazyky so slovenčinou (poľština, srbčina, chorvátčina, bulharčina), alebo neslovanské jazyky so slovenčinou (nemčina, maďarčina).

Na lingvistickom workshope so syntaktickým zameraním odzneli príspevky na tému problematického slovosledu v slovenčine pre cudzincov, inter- a intralingválnej interferencie v oblasti slovosledu u cudzincov. Prednášajúci špecifikovali jednotlivé faktory determinujúce slovosled v slovenčine a ich aplikáciu pri výučbe slovenčiny ako cudzieho jazyka. Odborná asistentka z Jazykového centra FF UKF Mgr. Renáta Pavlová, PhD., predstavila lingvistické faktory ovplyvňujúce slovosled v slovenčine v písomných textoch pri testovaní zo slovenského jazyka

ako cudzieho jazyka. V nasledujúci deň R. Pavlová priblížila študentom slovakistiky Humboldtovej univerzity prácu na projekte UKF Podpora čitateľskej gramotnosti v materinskom a cudzom jazyku. Študenti si zároveň na konkrétnych úlohách otestovali svoju čitateľskú gramotnosť zo slovenského jazyka.

Súčasťou medzinárodného podujatia bola aj prehliadka Berlína, návšteva výstavy Vývoj parlamentnej demokracie v Nemecku v Deutscher Bundestag a komentovaná prehliadka Reichstagu s návštevou kupoly.

Mgr. Renáta Pavlová, PhD.,
FF - Jazykové centrum,
foto: autorka, Jana Kamanová

DETSKÁ LETNÁ AKADÉMIA NA ÚSTAVE ROMOLOGICKÝCH ŠTÚDIÍ

Diplomy o absolvovaní letnej akadémie deťom odovzdal prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci doc. Miroslav Tvrdoň.

Občianske združenie Ďakujem – Paľikerav z Košíc pripravilo v spolupráci s Ústavom romologických štúdií Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF detskú akadémiu Romaversitas. „Naším cieľom je motivovať deti k vzdelávaniu," povedala Renáta Pankievičová, štatutárna zástupkyňa OZ Ďakujem – Paľikerav.

V utorok 13. augusta si dvadsiatka detí z Košíc a okolia na slávnostnej imatrikulácii prevzala imatrikulačné listy a hneď potom absolvovala dve prednášky o identite a kultúre Rómov s Dr. Miroslavou Čerešníkovou a Dr. Zuzanou Kumanovou. Letná akadémia pokračovala v stredu prednáškou o kultúre olašských Rómov s Dr. Ivanou Šusterovou a vo štvrtok sa deti od Dr. Milana Samka dozvedeli všetky zaujímavosti o rómskom jazyku.

Diplomy o absolvovaní letnej akadémie deťom odovzdal prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci doc. Miroslav Tvrdoň v piatok na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva na Kraskovej 1.

„Je našou povinnosťou podporovať vzdelávanie Rómov, aj to je dôvod, prečo sme návrh na spoluprácu od občianskeho združenia prijali. Chceme deťom sprostredkovať zážitok z Nitry a predovšetkým z našej univerzity. Ide o deti z chudobného prostredia, ktoré sa vo svojich životoch musia a ešte budú musieť vysporiadať s mnohými znevýhodneniami. Som rada, že im môžeme ukázať, že sú na našej škole vítané," vyjadrila sa doc. Jurina Rusnáková, riaditeľka Ústavu romologických štúdií FSVaZ.

Mgr. Beáta Danišová,
FSVaZ - Ústav romologických štúdií,
foto: B. D.

AKREDITOVANÉ VZDELÁVANIE V OBLASTI ROMOLÓGIE

Koncom augusta sa v Ústave romologických štúdií Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF stretlo 23 profesionálov z praxe z celého Slovenska, ktorých zaujala ponuka akreditovaného vzdelávania v oblasti romológie. V pondelok sa s Dr. Zuzanou Kumanovou, PhD., venovali kultúre Rómov. Utorkovou témou bola história Rómov, ktorú odprezentoval prof. PhDr. René Lužica, ArtD.

„Som potešená zo záujmu odbornej verejnosti o toto vzdelávanie. Tento týždeň sa u nás zišla veľmi rôznorodá skupina - od sociálnych pracovníkov cez zamestnancov mestských úradov, mimovládnych organizácií až po študentov doktorandského štúdia. Záujem o účasť na vzdelávaní nás prekvapil a pôvodný plán na jeho realizáciu v jednej 20-člennej skupine sme radi zmenili, pretože sa prihlásil dvojnásobok záujemcov. Takže budeme vzdelávací program otvárať ešte pre jednu skupinu," prezradila Jurina Rusnáková, riaditeľka Ústavu romologických štúdií FSVaZ. Realizácia vzdelávania bola podporená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci projektu Integrácia vzdelávania a výskumu na UKF s ohľadom na spoločenské potreby a požiadavky praxe.

Doc. Mgr. Jurina Rusnáková, PhD.,
FSVaZ - Ústav romologických štúdií,
foto: Beáta Danišová

ŠTAFETA FESTIVALU JE UŽ NA PÔDE NAŠEJ UNIVERZITY

Už 42. ročník Medzinárodného festivalu akademických folklórnych súborov Akademická Nitra 2020 bude síce až o rok v júli, už teraz nám však jeho organizáciu na pôde Nitry a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pripomína „štafeta“. Na júlovom slávnostnom galakoncerte v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene ju z rúk rektora Technickej univerzity (TU) vo Zvolene prof. Rudolfa Kropila prevzal doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD., prorektor pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci UKF. Práve zvolenská univerzita spolu s partnermi bola organizátorom posledného festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademický Zvolen 2019.

„Aké som mal pri preberaní štafety pocity? Predovšetkým som cítil pocit veľkej zodpovednosti za to, aby sme festival pripravili skutočne na úrovni ako vrcholný sviatok folklóru. Aby sa u nás domáce i zahraničné súbory cítili výborne a rovnako aj diváci – milovníci folklóru, ktorí si, dúfam, prídu na svoje,“ povedal doc. Miroslav Tvrdoň.

Festival býva už tradične prehliadkou toho najlepšieho, čo môžu domáce i zahraničné akademické folklórne súbory ponúknuť. O necelý rok, začiatkom júla 2020, Nitra a Univerzita Konštantína Filozofa privíta mladých folkloristov – tanečníkov, spevákov i muzikantov, ktorí sa svojím umením budú uchádzať o jednotlivé ceny festivalu Akademická Nitra 2020. Už teraz sa Nitrania i návštevníci mesta môžu tešiť na špičkové výkony domácich i zahraničných folkloristov počas dvoch súťažných večerov a slávnostného galavečera, ale aj na pestrý sprievod folklórnych súborov mestom či ďalšie sprievodné akcie festivalu.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: P. Koreň

GRANASLAVIC 2019

Granada, malebné historické mestečko ležiace na juhu Španielska, v Andalúzii, ukrýva v sebe mnoho historických pamiatok. Azda najslávnejšou z nich je Alhambra, andalúzska pevnosť a palác, ktorá bola v roku 1984 vyhlásená za kultúrne dedičstvo UNESCO. Granada je zároveň sídlom jednej z najprestížnejších univerzít v krajine. Universidad de Granada bola založená už v roku 1531 kráľom Karolom I. A práve táto univerzita bola v dňoch 9. – 11. júla miestom konania 5. ročníka medzinárodnej konferencie Granaslavic 2019. Konferencie v Granade sa zúčastnila aj Dominika Hlavinová Tekeliová z Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ a dve interné doktorandky z tohto pracoviska, Lenka Tkáč Zabáková a Monika Adamická. Keďže išlo o slavistickú konferenciu, dorozumievacím jazykom boli okrem angličtiny a španielčiny aj všetky slovanské jazyky. Účastníci konferencie mohli svoje príspevky orientovať do jednej zo šiestich tematických oblastí, a to Učenie a výučba slovanských jazykov a kultúr, Slovanské literatúry a kultúrny prejav, Médiá, politický diskurz a medzinárodné vzťahy, História, kultúra a svetový pohľad, Lingvistické štúdiá alebo Preklady do a zo slovanských jazykov. Konferencie sa okrem prednášajúcich zo Španielska zúčastnili prednášajúci z rôznych slovanských krajín - z Ruska, Česka, Slovenska, Slovinska, Poľska, Chorvátska, Ukrajiny a iných, ale aj z Nórska, Nemecka, Portugalska, či dokonca z Brazílie, čo podčiarklo medzinárodný charakter podujatia.

Konferencia bola na vysokej odbornej a organizačnej úrovni. Odznelo množstvo odborných príspevkov z oblasti slavistických štúdií, ktoré boli podnetom následných diskusií na konci každej sekcie.

Okrem samotnej konferencie si organizátori pripravili aj bohatý sprievodný program, ktorý sa konal každý deň v podvečerných hodinách. Účastníkom konferencie priblížil históriu mesta prehliadkou pamätihodností, v ktorých sa spája moslimský, židovský i kresťanský svet, ale aj kultúru Španielska prostredníctvom Flamenco show.

PhDr. Monika Adamická,
interná doktorandka – ÚSJK FSŠ UKF v Nitre, foto: Monika Adamická

PLNÍ SI SVOJ VEĽKÝ SEN - VĎAKA SVOJMU TALENTU AJ FILMU HOBIT

Absolventka UKF sa do veľkého sveta šoubiznisu dostala aj vďaka spolupráci so spoločnosťou Warner Bros. Momentálne sa podieľa na tvorbe filmu s hollywoodskymi hviezdami v hlavných úlohách.

Talentovaná Nitrianka je autorkou nádherných ilustrácií, krajinomalieb, originálnych šperkov i malieb na hodváb. Hoci sa už od strednej školy zameriavala viac ekonomicky, umenie, najmä to výtvarné, sa stalo zmyslom jej života, najväčšou záľubou a napokon i prácou, ktorá ju živí. Aj keď vyslovene výtvarné umenie na UKF v Nitre neštudovala, vďaka svojmu nevšednému talentu sa Mgr. Janka Látečková, ďalšia z množstva úspešných absolventov našej univerzity, stala známou na Slovensku, ale snáď ešte viac vo svete. Sympatická tmavovláska si s spolu s nami zaspomínala na roky štúdií a vlastného smerovania na ceste umeleckej tvorby, ktorá jej otvorila dvere k pozoruhodným medzinárodným úspechom.

K umeniu inklinovala už odmala

Vyrastala v Nitre, navštevovala ZŠ na Vajanského ulici. Mala rada všetky predmety, najviac snáď matematiku, najmä kvôli výbornému učiteľovi. „Už od raného detstva som rada kreslila a maľovala, no počas základnej a neskôr aj strednej školy som sa venovala hlavne spoločenským tancom. K výtvarnej tvorbe som sa znova naplno vrátila až koncom štúdia na strednej škole. Ako takmer každé malé dievčatko som najprv maľovala princezné a postavičky z rozprávok. Neskôr to boli tanečníci a hrdinovia historických či dobrodružných románov a filmov. Nakoniec sa k nim pridali postavy z fantasy a sci-fi svetov. Popri tom, aj keď menej, som vždy rada maľovala aj krajinky a zvieratá," prezrádza Janka Látečková.

„Mama ma vždy viedla k láske k umeniu, a nielen výtvarnému. Doma sme mali veľa fotografií a knižiek s obrazmi od slávnych umelcov, ale aj mnoho kníh, v ktorých som už ako malá obdivovala krásne ilustrácie. Často sme voľný čas trávili návštevami múzeí, historických pamiatok aj objavovaním krás prírody."

Ako strednú školu si Janka vybrala Obchodnú akadémiu v Nitre, podľa nej to bola v tých rokoch popri gymnáziu najlepšia voľba pre žiaka s výborným prospechom. Po nej v rokoch 1999 – 2003 navštevovala našu univerzitu. Vyštudovala na PF odbor učiteľstvo pre prvý stupeň ZŠ a anglický jazyk, paradoxne nie výtvarné umenie, ku ktorému ju to ťahalo už od detstva.

„V roku 1998, keď som sa prvý raz hlásila na štúdium na vysokej škole, bolo veľmi obtiažne dostať sa na odbor, ktorý som si vybrala. Po absolvovaní Obchodnej akadémie bolo prirodzené, že som sa snažila pokračovať v štúdiu na vysokej škole ekonomického zamerania. Napriek úspešne zvládnutým prijímacím pohovorom som sa z dôvodu nedostatku miesta nedostala ani na jednu z mnou vybraných ekonomických vysokých škôl," vysvetľuje Janka.

„Nasledujúci rok som to skúsila znova a tentokrát na UKF. Absolvovala som prípravu na príjímacie skúšky na výtvarný odbor. Tam skonštatovali, že majú toho roku obrovský počet uchádzačov a ja, keďže nemám za sebou žiadne štúdium umeleckého smeru, dokonca ani ZUŠ, na príjímačkách nemám šancu. Podala som si preto žiadosť na štúdium odboru učiteľstva pre prvý stupeň ZŠ, kde som sa tiež mohla zaoberať umením, aj keď v menšej miere, ako by to bolo na výtvarnom odbore."

Štúdium na UKF ju obohatilo odborne aj ľudsky

Ako Janka hovorí, UKF v Nitre si zvolila preto, lebo to bola najbližšia univerzita, kde mohla študovať odbor, ktorý si vybrala, a škola vždy mala veľmi dobré meno. Pri výbere pomohlo aj to, že tu študovala aj jej mama (učiteľka a tiež výtvarníčka Mgr. Erika Látečková, pozn. red.) a mala na tie roky veľa pekných spomienok.

Štúdium učiteľstva pre prvý stupeň ZŠ bolo náročné, spomína Janka. Zvládnuť toľko rôznych predmetov a stihnúť prísť načas na toľko rôznych miest po celej Nitre, kde sa práve konalo vyučovanie, so sebou prinášalo veľa stresujúcich, ale aj vtipných situácií. „Na toto obdobie

môjho života spomínam veľmi rada – na školu, profesorov a hlavne spolužiakov, na chvíle strávené s nimi, našla som si vtedy veľa dobrých priateľov. Samotné štúdium ma veľmi obohatilo. Naučila som sa veľké množstvo nových a rozmanitých vecí. Hlavne ma obohatilo štúdium výchov. Nikdy by som neverila, že sa naučím hrať na flaute alebo budem ovládať správnu techniku plávania rôznych plaveckých štýlov," usmieva sa naša absolventka.

Najradšej však mala všetko, čo súviselo s výtvarnou výchovou. „Učilo nás veľké množstvo pedagógov, len vzácne nás jeden učil viac ako semester. Preto som, žiaľ, mená väčšiny z nich zabudla. Ale bolo ich pár, ktorí mi utkveli v pamäti navždy. Z pedagógov, ktorých som mala najradšej, musím spomenúť pani Vieru Tomkovú z Katedry techniky a informačných technológií, z Katedry telesnej výchovy a športu pedagógov Dušana Chebeňa, Ivana Michalka, Vladimíra Šutku, pedagóga Martina Navrátila z Katedry slovenského jazyka a literatúry a v neposlednom rade z Katedry výtvarnej tvorby a výchovy pani Adrianu Récku."

Zo štúdia na UKF si Janka odniesla veľa cenných vedomostí. Možno nevyužíva ani nevyužije všetky pre svoj život a prácu, ale obohatili ju ako človeka. Ako vraví, vždy bola skôr introvert a komunikovať s ľuďmi nebolo pre ňu vždy príjemné. Veľmi jej pomohli praktické hodiny, pri ktorých bola nútená neustále komunikovať, či už so spolužiakmi pri rôznych cvičeniach, alebo na praxi so žiakmi základných škôl a ich učiteľmi. V období štúdia na UKF objavila svet anglického spisovateľa J. R. R. Tolkiena. To jej umožnilo spoznať žáner fantasy, ktorý sa stal jej láskou na celý život. Spoznala tiež tvorbu ilustrátora Alana Lee a Johna Howa a to v nej prebudilo záujem o ilustráciu kníh, ktorej sa venuje až doteraz.

Svoje diela má po celom svete

Hneď po skončení štúdia sa Janke Látečkovej nepodarilo nájsť si zamestnanie ako učiteľka pre prvý stupeň ZŠ, preto sa rozhodla rozšíriť si kvalifikáciu o anglický jazyk. Dvanásť rokov pracovala ako učiteľka anglického jazyka na druhom stupni ZŠ a od roku 2016 sa živí ako umelkyňa na voľnej nohe. Vo svojej tvorbe má najradšej žáner fantasy, pretože sa v ňom spájajú všetky jej „lásky". „Milujem históriu, hlavne starovek a stredovek, prírodu, dobrodružné príbehy o hrdinoch a, pravdaže, romantické príbehy. Odmala som bola tzv. snílek, stále som mala v hlave plno vymyslených príbehov. To všetko sa dá nájsť práve vo svete fantasy," vysvetľuje talentovaná výtvarníčka. Preferuje maľbu akvarelom, ktorú dopĺňa o kresbu ceruzkou, prípadne umeleckým perom, pretože jej ilustrácie obsahujú veľké množstvo detailov. Ale ako hovorí, nebráni sa ani iným technikám a vždy rada skúša niečo nové. Súčasťou jej práce je aj navrhovanie obalov na komiksy a DVD pre zahraničných klientov.

Výroba originálnych šperkov je pre ňu relaxom, oddychom od maľovania. „Aj pri výrobe šperkov sa snažím držať žánru fantasy, prípadne sa inšpirujem prírodou. Vyrábam prívesky v podobe kovových výsekov, ktoré ručne maľujem a zdobím niektorou z mojich ilustrácií. Robím aj prívesky z modelovacej hmoty a kombinujem ich s polodrahokamami a rôznymi sklenenými kabošonmi. Okrem toho vyrábam menšie šperky z kože, hlavne spony a náhrdelníky. Môže sa zdať, že robím veľa rôznych vecí, no všetky spája rovnaký žáner a námet," pripomenula Janka.

Môže sa pochváliť tým, že jej práce sú najmä v rukách súkromných zberateľov po celom svete. Najviac z jej originálnych obrazov sa nachádza v USA, na druhom mieste je Anglicko. Najvzdialenejšie miesto, kam posielala svoje diela, je asi Japonsko a Nový Zéland. „Ilustrovala som knihy pre autorov z USA, Talianska, Francúzska i Ruska. Moje ilustrácie sa objavili v niekoľkých odborných časopisoch o umení v USA."

Po dlhých rokoch robí to, čo miluje

V apríli 2015 sa začala jej spolupráca so svetoznámou spoločnosťou Warner Bros. Oslovila ju jej producentka, ktorá si Jankinu tvorbu všimla na stránkach DeviantArt, kde má už desať rokov vytvorený svoj profil a galériu.

„Spýtala sa ma, či môžu niektoré z mojich prác použiť v dokumentoch k filmu Hobit: Bitka piatich armád. Taká ponuka je splnením snov každého umelca a milovníka sveta, ktorý vytvoril J. R. R. Tolkien, tak som neváhala a súhlasila. Keďže som nebola jediná, koho spoločnosť Warner Bros oslovila, nasledovalo polročné čakanie. Počas neho tvorcovia vyberali pár šťastlivcov, ktorých práce nakoniec uverejnia v dokumentoch. Ja som nakoniec bola jednou z nich," teší sa Janka.

„Nedá sa povedať, že by mi to otvorilo dvere do sveta šoubiznisu, bola to jednorazová spolupráca, skôr len taká malá „ochutnávka", ktorá mi dodala odvahy pokúsiť sa splniť si svoj sen živiť sa umením. Svet šoubiznisu som ale neopustila natrvalo, pretože už druhý rok spolupracujem na tvorbe filmu v medzinárodnej produkcii s hviezdami z Hollywoodu v hlavných úlohách. Žiaľ, o tomto projekte, pokým nebude oficiálne zverejnený, nesmiem zatiaľ nič prezradiť." Ako Janka priznáva, napriek úspechu v zahraničí by najradšej ilustrovala knihy pre našich autorov a predávala umenie „doma", no po niekoľkých nepríjemných skúsenostiach s prácou pre slovenských klientov od toho upustila. „Situácia je, žiaľ, taká, že v cudzine je o prácu umelca oveľa väčší záujem ako u nás. Zahraniční klienti si vedia moju prácu vážiť a aj ju patrične ohodnotiť." Jej snom je uživiť sa ako umelkyňa a pokým sa jej to bude dariť, nechce to meniť, pretože po dlhých rokoch robí naozaj to, čo miluje. Na základnej škole učila dvanásť rokov a táto práca ju aj napĺňala, ale okolnosti sa zmenili.

„Žiaľ, v posledných rokoch sa situácia v školstve a hlavne vzťahy medzi ľuďmi zhoršili a práca, ktorú som milovala, sa zmenila na neustály boj s rodičmi, žiakmi a často aj kolegami. Nie som človek, ktorý má rád zmeny, mám rada istotu, no rozhodnutie opustiť prácu učiteľky som nikdy neľutovala," konštatuje Nitrianka.

„Učenie žiakov mi chýba, no pokým si náš národ a štát znova nezačne vážiť prácu a osobu učiteľa, nebudem cítiť potrebu sa do školstva vrátiť. Netvrdím, že je to navždy a možno budem časom nútená živiť sa inak ako umením, no jedno ma nesmierne teší: niektorí ľudia nikdy ani na chvíľku nepocítia tú slobodu žiť si svoj sen a mne sa to darí už štvrtý rok!"

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
foto: J. Č., archív J. L.

Univerzitný imatrikulačný ples

UKF

Agrokomplex
Nitra
pavilón B

o 19.00
15. 11.
2019

NoName
Kmeťoband
Follow

DJ Roman Mrázik **Akadémia Tanca**